

Angleško bojno brodogovje pred Kirkenesom

Nevaren položaj na skrajnem severu — Akcija zaveznikov proti nemški plovbi po skandinavskih teritorialnih vodah in za direktno pomoč Finski — Možnost vdora proti Petsamu

RIM, 21. februarja. Stefani. Celokupna italijanska javnost spremlja z največjim zanimanjem dogodke na skrajnem evropskem severu, a največje zanimanje so vzbudile vesti z norveškega severa, kjer obstaja nevarnost odkritega spopada. »Il Messaggero« poroča, da se na skrajnem norveškem severu v bližini Kirkenesa, t. j. dobrih 40 km od Petsama, zbira angleško bojno brodogovje. Vendar menijo na Norveškem, da je to zbiranje le v zvezi s sovjetsko-litvsko vojno. V zadnjem času opazajo tudi večje število nemških trgovskih ladij, ki plujejo čez sever iz Amerike v Evropo, nakar nadaljujejo pot po norveških nevtralnih vodah. Istočasno pošiljajo Nemci na sever podmornice, verjetno zato, da zaščitijo svoje trgovske ladje. »Il Popolo di Roma« meni, da je naloga angleških ladij morda zapleniti nemške trgovske ladje, ki nakladajo v norveških lukah švedsko železno rudo. Ne sme se pa prezreti možnosti, da se te ladje lahko uporabljajo tudi za pritisk na Sovjetsko zvezo. Tretja možnost je tudi ta, da želi Anglija pritisniti na Norveško. Nekateri italijanski listi pa poročajo, da pošiljajo Angličani v finska oblačila oblečene, a z zavezniškim orožjem oborožene prostovoljce, katere bodo skušali izkrcati pri Petsamu. Na Finskem se mudi tudi odposlanec maršala Gamelina, ki bo skupaj z maršalom Mannerheimom vodil obrambo Finske.

NORVEŽANI SE BOJE VOJNE
 OSLO, 21. februarja. NTB. Pred najsevernejšim pristaniščem Kirkenesom so se pojavile angleške bojne ladje, ki križarijo tudi vzdolž vse ostale norveške obale. Pričakuje se, da bo angleška boj-

na mornarica pričela akcijo proti nemškim trgovskim ladjam, ki plujejo po norveških teritorialnih vodah. Doslej so plule nemške trgovske ladje nemoteno z Baltskega morja skozi Kattegatt do severnih norveških pristanišč, kjer so na-

kladale železo in druge rude. Ako bo angleška mornarica izzvala kak nov incident, obstaja bojazen, da bodo skandinavske države potegnjene v vojno.

ENERGIČEN TON ZAVEZNIKOV
 LONDON, 21. februarja. Hayes. Ves angleški francoski tisk nastopa zelo odločno za to, da se energično konča izigravanje nevtralnosti skandinavskih držav po Nemčiji. Anglija in Francija ne moreta pod nobenim pogojem še dalje trpeti, da bi Norveška in Švedska pod firmo nevtralnosti in v strahu pred Nemčijo dovoljevali gibanje nemške mornarice po teritorialnih vodah in zalaganje Nemčije z različnimi surovinami. Boj, ki ga bijeta Anglija in Francija, je tudi boj za osvoboditev malih držav od pritiska in ogražanja. Tega se morajo zavedati nevtalci. Prav tako je dolžnost vseh pomagati tudi Finski, in tu je treba najti pot za tako pomoč, ki bo zavarovala finsko vojsko pred omaganjem in porazom. Švedska in Norveška sta odklonili dovoljenje za prehod zavezniških čet na

pomoč Finski, to nasprotuje sklepom in določilom Zveze narodov, v kateri sta obe državi včlanjeni. Treba je torej najti sredstva in pota, da se ta vprašanja rešijo, in sicer naglo.

LORD HALIFAX.

angleški zunanji minister, ki igra pri napetosti na severu veliko vlogo

Skrivnostne priprave na Bližnjem vzhodu

Seja turškega vrhovnega vojnega sveta — Delna mobilizacija — Italijanski komentarji — Zavezniški tisk pričinja kampanjo za napoved vojne Sovjetski zvezi

ANKARA, 21. februarja. Reuter. Včeraj se je sešel tu k seji turški vrhovni vojni svet pod predsedstvom načelnika generalnega štaba maršala Fevzija Čakmaka. Obenem je bilo objavljeno, da je vlada izkoristila nekatere odredbe izrednih pooblastil za obrambo države. Na vzhodno mejo so bile odposlane nove čete. Kakor se zadržuje, bo tudi predsednik republike İsmet İnönü v kratkem odpotoval na inspekcijo v pokrajine ob sovjetski meji. Vlada je skoraj stalno zbrana pri posvetovanjih in sklican bo najbrže tudi parlament, da odobri razne ukrepe.

POLOŽAJ ZELO RESEN
 CARIGRAD, 21. februarja. Ass. Press. Uveljavljanje zakona o državni obrambi in sklicanje vrhovnega vojnega sveta v Ankari dokazuje, da je nastal položaj na Bližnjem vzhodu zelo resen in da obstaja določeni znaki neposredne vojne nevarnosti. To dokazuje tudi dejstvo, da je bila v Turčiji izvršena delna mobilizacija in da stoji že sedaj na meji proti Sovjetski zvezi nad četrt milijona turških vojakov. Ni zato izključeno, da bo Turčija izvršila v kratkem splošno mobilizacijo.

TRI TOLMAČENJA PRIPRAV
 RIM, 21. februarja. Stefani. Italijanski

listi poročajo obširno o dogodkih v Turčiji in o zbiranju zavezniških čet na Bližnjem vzhodu. Tja prihajajo stalno kolonialne čete, a pričakuje se tudi češkoslovaška legija, ki bo prispela iz Francije. Število te vojske je že prekorajilo pol milijona mož. Italijanski listi vprašujejo, kakšni naj bi bili nameni turških priprav in zbiranja te zavezniške vojske? Na to vprašanje odgovarjajo, da gre očito najprej za zaščito petrolejskih vrelcev v Iraku in Iraku. Drugi namen je preprečiti vdor sovjetske vojske na evropski jugovzhod. Obstajati more pa še tretji cilj, onemogočiti Sovjetski zvezi in Nemčiji

uporabljanje petrolejskih vrelcev v Bakuju, ki dajejo na leto 30 milijonov ton petroleja in so tako glavno zalagališče Sovjetske zveze in Nemčije. General Weygand smatra, da je ta načrt izvedljiv in se čaje tudi zavzema za to, da se uresniči.

KAMPANJA PROTI SSSR
 RIM, 21. februarja. Stefani. V angleškem in francoskem tisku se opaža močno poostrena kampanja za napoved vojne Sovjetski zvezi in oboroženo intervencijo v sovjetsko-finski vojni. S to kampanjo se strinjajo tudi mnoge vodilne vojaške osebnosti. Tako se zavzema n. pr. tudi bivši vojni minister Hore-Belisha za to, da prevzamejo zavezniški v svoje roke iniciativo, napovejo vojno Sovjetski zvezi in z bombardiranjem iz zraka uničijo sovjetska oporišča ter izžvejo v Sovjetski zvezi nemire. Na zahodu računajo tudi z možnostjo vstaje kavkaških muslimanov v primeru vojnega spopada z zavezniški.

delavska stranka je sprejela in izdala po ročilo, v katerem obtožuje Sovjetsko Rusijo, da je v najlepšem soglasju z Nemčijo okupirala baltske države ter sedaj napadla Finsko.

STOCKHOLM, 21. februarja. Polkovnik Jean Genyalle, ki je bil svoječasno francoski vojni ataše v Helsinkih in je znan kot zaupnik maršala Gamelina, je prispel na Finsko, kjer ostane več časa.

Izgube nacionalistov v španski vojni

MADRID, 21. febr. Havas. Po uradnih podatkih so imeli španski nacionalisti v državljanski vojni 70.000 mrtvih, 7000 jih je umrlo po bolnišnicah. V tem so vsi tudi oni, ki so jih pokopali republikanci.

POOBLASTILO REZERVNI BANKI

WASHINGTON, 21. febr. Parlament je po zaslišanju predstavnika zvezne rezervne banke pooblastil kongres, da sme pri nakupu in prodaji tujega denarja razpolagati z razpoložljivimi rezervami banke.

Izgledi za izid vojne

MILAN, 21. febr. »Popolo d'Italia« naglašja, da je angleški vojni minister Stanley v svoji deklaraciji poudaril odločnost zaveznikov in optimizem v prepričanju na končno zmago v sedanji vojni. Ta odločnost je pred kakršno koli junaško akcijo Nemčije tolikšna, da je celo ameriški poslanik v Parizu svoje nedavno poročilo Rooseveltu zaključil z ugotovitvijo, da je Nemčija zaradi oklevanja dejansko že izgubila bitko.

Nemški parnik prebil blokado

NEW YORK, 21. febr. Ass. Senzacija je povzročil v New Yorku prihod nemškega petrolejskega parnika, ki je bil debavljn neki telaski petrolejski tvrdki. Parnik ima 10.000 ton ter je zapustil Hamburg sredi januarja, 20. jan. je prispel v Oslo, kjer je dobil norveško posadko. Od tam se mu je posrečilo prebiti angleško blokado, kar smatrajo v Ameriki za izredno redek primer in neverjetno srečo nemškega parnika.

NOV NEMŠKI LETALSKI NAPAD

BERLIN, 21. febr. DNB. Med izvidniškim poletom nad angleško in škotsko obalo do Shetlandskih otokov sta bila potopljena dva angleška parnika za polaganje min in ena oborožena trgovinska ladja. Vsa nemška letala so se nepoškodovano vrnila v svoja oporišča.

ZRTVE POMORSKE VOJNE

AMSTERDAM, 21. febr. Norveški parnik »Starte« (1168 ton) je na morju izginil. Najbrže se je potopil na mini. Grški parnik »Pelmaion« (4291 ton) se je na Bemrudskih otokih, kjer je pred enim mescem nasedel, potopil. Grški parnik »Ellin« (4917 ton) se je potopil ob francoski obali pri Finisterre. 26 mož posadke je rešenih. »Ellin« ni isti parnik kot isti. meni grški 1114 tonski parnik »Ellin«, ki je bil potopljen predvčerajšnjim.

PREDLOGI O PREPOVEDI PRODAJE LADIJ

WASHINGTON, 21. febr. Senator Clarke je predložil senatnemu odboru predlog o prepovedi prodaje 20 ameriških ladij tujim državam.

POLET BOGOTA-LIMA

LIMA, 21. febr. DNB. Letalski kapetan Venegas iz Kolumbije je preletel razdaljo Bogota-Lima brez pristanka. Za razdaljo 2260 km je potreboval 10 ur in 40 minut.

Sovjetske čete zavzele Koivisto

Nevarno napredovanje ob Finskem zalivu — Finci zanikujejo to izgubo

MOSKVA, 21. febr. Havas. Vrhovno sovjetsko poveljstvo poroča: Na Karelski ožini se sovjetska ofenziva nadaljuje. Sovjetske čete so zavzele mesto in trdnjavo Koivisto in pregnale sovražnika s celega polotoka. Pri tem so zaplenile bogat plen. Na ostalih frontnih odsekih nobenih pomembnih dogodkov. Sovjetsko letalstvo je z uspehom bombardiralo sovražne čete in objekte. Zbili smo 47 sovražnih letal.

HELSINKI, 21. febr. Reuter. Sovjetsko poročilo navaja zavzetje mesta in utrdbe Koivisto, kar pa Finci zanikujejo. Pri jezeru Muola so bile sovjetske čete vržene nazaj, prav tako tudi na jezeru Suovanti, kjer so finski oddelki gonili sovjetske čete preko ledu. Severovzhodno Ladoškega jezera so Finci odrezali vse zveze 164. sovjetski diviziji, prav tako težaven je položaj sovjetskih čet pri Kittäla. Pri Kummo je 54. sovjetska divizija poskušala, da se izvleče iz finskih klesč,

vendar se ji to doslej še ni posrečilo.

MOSKVA, 21. februarja. United Press poroča, da je sovjetska vojska oddaljena samo 10 km od Viipurija. Še nepotrjene vesti pravijo, da se bijejo boji celo že v neposredni južni bližini tega mesta. Položaj je postal tu tako nevaren zaradi tega, ker se je sovjetskim četam posrečilo zasedi polotok Koivisto, ki nudi sedaj možnost za napad na zahodni konec Mannerheimove črte z boka.

HELSINKI, 21. februarja. United Press Sovjetske čete, ki so pri Summi vdrle v Mannerheimovo črto, so se približale predmestju Viipurija na 6 milj. Potiskajoč pred seboj finsko desno krilo so sovjetske čete dospale do železniške postaje Sommac na progi, ki vodi vzdolž obale v Viipuri.

HELSINKI, 21. febr. Nad nekim predmestjem Helsinkov so vrgli sovjetski letalci včeraj najmanj 60 bomb.

LONDON, 21. febr. Reuter. Angleška

Maribor, 21. februarja.

Skoro trikrat bolj daleč kakor Kanada, 7300 km v zračni črti od Londona, 2200 km od Ceylona na jugu Azije in 4270 km od Južne Afrike leži najmanjša celina sveta, angleški dominion Avstralija. Obdana od Indijskega in Tihega oceana se more Avstralija ponašati z značilnim napredkom, ki je uvrstil dominion med najtrdnjše oporišča evropske kulture v Tihehem oceanu. V doglednem času bo moral stati na braniku proti žoltemu valu, ki se bo, prenaseljen na obalah Azije, skušal zasidrati v Oceaniji in Avstraliji.

Ko je 1605. Viljem Janszoon v službi Holandske vzhodnoindijske družbe prvi zadel na severni rob avstralske celine, gotovo ni slutil, da leži pred njim zemlja, ki bo postala svetovnega pomena za vzpon bele rase. Leto kasneje je z gvinejske strani plul mimo avstralske celine Torres, za njim se je zvrstila do Cooka, ki je odkril vzhodne obale Avstralije, truma raziskovalcev. Šele poslej, od 1768 dalje, je postajal svet pozoren na veliki otok pod soncem južnega neba in ko so Angleži 1788. poslali v Avstralijo prvo kolonijo kaznjencev, so nehoti utemeljili na jugu Azije dominion, ki ima pred seboj še veliko bodočnost.

Naseljevanje Avstralije je naglo napredovalo. Še 1800 je bilo na otoku le 5200 belcev, 1850 že 405.000. Zlata mrzlica je vabila v deželo Angleže, l. 1858 je bil dosežen prvi, 1887 drugi, dve leti kasneje tretji, 1905 četrti, 1918 peti in 1926 šesti milijon prebivalcev.

Ob tolikšnem dotoku priseljencev se značaj kazenske kolonije ni mogel vzdržati. New Süd Wales je postal 1843, Tasmanija pa 1852 prosta naselbina. Leta 1851 je dobila Avstralija samostojno carinsko upravo, štiri leta kasneje lastno ustavo z dvema zbornicama. Od 1900 obstaja »The Commonwealth of Australia« s skupnim senatom.

V zvezni državi se je demokratska misel stare domovine krepko zasedla in prevladujoč delavski vpliv v vladi je prilagodil zakone socialnim prilikam nove domovine. Vlada je uvedla zaščitno carino, omejila dotok priseljencev in doseglja imenovanje guvernerja po zveznem ministrstvu. Kočljiva geopolitična lega je vodila dalekovidne državniške, da so odnehali od prvotne zahteve po popolni neodvisnosti dominiona ter je Avstralija tako v svetovni kakor sedanji vojni brez pomisleka pohitel na pomoč stari domovini v Evropi.

Zvezne države Avstralije obsegajo 7.703.856 km² površine. Na ozemlju, ki je skoro 31krat večje od Jugoslavije, pa biva niti ne polovica naših ljudi, 6.400.000 prebivalcev. Med njimi je blizu 100.000 praprebivalcev, ki so s Tasmanije že popolnoma izginili.

Avstralija je najredkeje obljudena celina na svetu. Le Queensland in Zahodna Avstralija imata kraje s po 23 ljudi na 1 km². Povprečno znaša naselitev le 6, v notranjosti otoka niti ne 1 človeka na 1 km². Po večini poljedelska, pridelava Avstralija samo pšenice nad 40 milijonov stotov na leto. Skoro dve tretjini žita gresta preko morja, prav tako mnogo sladkornega trsa, južnega sadja in koruze. Nad 14 milijonov glav goveje živine in 90 milijonov ovc se pase na sočnih travnikih pod ravnikom! Blizu dva milijona govedi in 14 milijonov ovc zakoljejo vsako leto v Avstraliji, ogromne rezerve mesa gredo v tujino, največ v Anglijo, ki sodeluje z dvema tretjinama v avstralskem prometu. Avstralsko maslo in sir tekmuje po vsem svetu, fina avstralska merino volna daje 38% svetovne produkcije. V mesecih, ko je pri nas zima, prihaja v Evropo nad pol milijona zabojev avstralskih jajc.

Avstralija ne pogreša rud. Zlata, srebra, svinca, bakra, cina in premoga proizvajajo na leto do 30 milijonov ton. Naglo napredujoča industrija ima v nad 20.000 tovarnah pol milijona kvalificiranih delavcev. Avstralska obvezna vojska za domačo službo šteje 25.000 mož. Drugi ekspedicijski odred, poslan v Evropo, ima 20.000 mož. Izven tega je izvežbanih 80.000 prostovoljcev. Vojska je mehanizirana, artilerija organizirana kakor angleška. V pehoti uporabljajo namesto pušk lahke strojnice.

Avstralska mornarica je vsa mobilizirana. Vlada gradi vojne ladje za Anglijo. Blizu 200 avstralskih letalskih častnikov

Sporazum med Bolgarijo, Romunijo in Grčijo

V Italiji tidi, da bo Bolgarija dobila južno Dobrudžo in Dedeagač — Izročitev še e pozneje, dotlej pa avtonomija — Izza kulis zadnje vladne spremembe v Sofiji

RIM, 21. februarja. Europress. Po informacijah italijanskih listov, dobljenih baje iz zanesljivega vira, je med Bolgarijo in Romunijo v načelu že sklenjen sporazum o novi razmejitvi v Dobrudži. Po tem sporazumu bo Romunija vrnila Bolgariji južni del Dobrudže z 12 občinami. Izročitev sama se bo izvršila pozneje, dotlej pa dobe Bolgari široko, zlasti kulturno avtonomijo. Prav tako se pa v teku tudi pogajanja z Grčijo, ki naj bi vrnila Bolgariji egejsko pristaniško mesto Dedeagač z zaledjem do sedanje bolgarske meje. Tudi ta pogajanja so baje na najboljši poti do sporazuma. Pogoji za oboja sporazuma, pri čemer igrata veliko

vlogo Turčija in Jugoslavija, je zagotovilo s strani Bolgarije, da bo opustila svoje paktiranje s Sovjetsko zvezo in dala zagotovila za vsaj brezpogojno nevtralnost v vsakem primeru. Nekateri viri zatrjujejo celo, da je tudi sedanja sprememba vlade v Sofiji v zvezi s temi sporazumi. Sprememba v vodstvu vlade in v zunanjem ministrstvu je bila potrebna za uvedbo novega kurza zbližanja z Romunijo in Grčijo. Razni znaki kažejo tudi da je nova vlada že pričela izvajati politiko rahljanja dosedanjih zvez s Sovjetsko unijo. Vlada prof. Filova pomeni zato izvajanje absolutne nevtralnosti ter izboljšanja balkanske solidarnosti in je

nastala kot prvi pozitivni nasledek sklepov konference zunanjih ministrov Bal-LONDON, 21. februarja. Havas. O spremembi vlade v Sofiji poroča »Daily Mail« da pomeni še večje približanje Bolgarije Jugoslaviji. Turški zunanji minister Saradžoglu je svetoval kralju Borisu, naj se Bolgarija priključi gospodarskemu bloku Balkanske zveze, kar bo imelo ugodne nasledke tudi na izpolnitev bolgarskih aspiracij. Kjosicvanov je tej naslonitvi narproval, in sicer baje na sovjetski pritisk, zaradi tega je moral odstopiti. Kralj Boris se je odločil zbližati Bolgarijo gospodarsko z ostalimi balkanskimi državami tudi proti volji Sovjetske zveze

Nadaljnji odmevi afere „Altmark“

Chamberlainova izjava v parlamentu — Obtožba Norveške — Obramba norveškega zunanjega ministra — Glasovi v tisku

LONDON, 21. februarja. Reut. Chamberlain je podal včeraj v poslanski zbornici izjavo o aferi »Altmark« in izrazil pohvalo edincam, ki so osvobodile ujete angleške častnike in mornarje. Glede postopanja norveških oblastev je ugotovil, da sploh niso izvršila na nemški ladji nobene preiskave, da bi bila to njihova dolžnost. Prav tako niso nastopila niti tedaj, ko so ugotovila, da se je »Altmark« posluževala radijske oddajnice. Angleške ladje so zahtevale pred napadom preiskavo, a Norvežani so jo odklonili. Na izjavo Kohta, da niso vedeli, da so na nemški ladji angleški ujetniki, je Chamberlain dejal, da so o tem pisali že dolgo vsi veliki listi. Norveška se je torej prva pregrešila, pa če je delala tudi iz strahu pred Nemčijo, njeno postopanje ni opravičljivo. Takega postopanja Anglija ne more dovoliti.

KOHTOV ODGOVOR

OSLO, 21. febr. Zunanji minister Koht je izjavil v zvezi z včerajšnjim govorom Chamberlaina naslednje: Glede teorije plovbe vojnih ladij skozi nevtralne vode, ki jo je podal Chamberlain, je norveška vlada v popolni soglasnosti z angleško. Norveška je 1938 revidirala zakon o dolžnostih nevtralnih držav in o pravicah nevtralcev. Te odredbe imajo določbe o pravih vojnih ladijah vojskujočih se držav v norveških vodah. Angleška vlada je bila o norveških izpremembah obveščena, zato je zahtevala pravico, da smejo vojne ladje pluti ob norveški obali. Norveška je ostala pri sklepu, da smejo vojne ladje samo pristati v norveških lukah. Leta 1939 je poslala Anglija Norveški zahtevo, da smejo vojne ladje vsaj 24 ur pluti po njenih teritorialnih vodah, kar naj bi veljalo za ladje vseh narodnosti. Norveška se je v odgovoru sklicevala na mednarodno konvencijo iz l. 1917, ki jo je podpisala tudi Anglija. Druga stvar je, katere trgovinske ladje se lahko smatrajo za vojne ladje. Po določbah mednarodnega prava so vse pomožne ladje vojne edince. »Altmark« se je tedaj polastil istih pravic, kakor veljajo za vojne ladje, ki se jih ne pregleda. Norveška vlada ne bo popustila pritisku z nobene strani. Stori la je, kakor predpisuje mednarodno pomorsko pravo, kjer je tudi ugotovljeno, da prisotnost vojnih ujetnikov na vojni ladji ne izpremeni dejstva.

je že v Evropi. Tovarne letal zaposlujejo 10.000 delavcev. Samo plače za osebe bodo v prihodnjih dveh letih znašale tri in pol milijona avstralskih funtov. Angleška vlada je za enkrat naročila v Avstraliji 50 lahkih letal, 350 lovcev in 500 bombnikov. Štiri municijske tovarne bodo dopolnile sedanje in delale do kraja leta z 12.000 delavci in uradniki noč in dan. Vojni preračun znaša 37 milijonov, prihodnji bo povečan na 100 milijonov funtov.

Velika Britanija je kupila ves avstralski baker, cink, tungsten in volfram. Dominion bo dobavil letos 10, drugo leto 20 milijonov galonov rastlinskega olja za motorje, skupaj z benzinom pa 35 milijonov galonov. Vsa avstralska volna bo

MNENJE »DAILY TELEGRAPH«

LONDON, 21. febr. »Daily Telegraph« komentira izjavo Chamberlaina in pravi, da njegovi argumenti popolnoma opravičujejo angleški postopek pri odvzemu ujetnikov z nemške vojne ladje v nevtralnih vodah. Naravno, da si nihče v Angliji ne želi, da se diskusija z Norveško zavleče. Priznavamo težkoče, skaterimi se mora Norveška boriti in mi smo storili vse, da ji olajšamo položaj. Če dokazujemo njeno zanemarjanje dolžnosti kot nevtralne države, želimo vendarle ohraniti prijateljstvo in sodelovanje z Norvežani. Poslej ne bo več nesporazumov v tem pogledu. Brez ozira na nemško tolmačenje mednarodnega prava govore vsa dejstva nam v korist. Tudi ostali angleški tisk piše v istem smislu.

Sumner Welles na potovanju v Evropo

LONDON, 21. febr. Havas. Državni tajnik Sumner Welles, ki potuje na italijanskem parniku »Rex« v Evropo kot poseben odposlanec prezidenta Roosevelta v važni diplomatski misiji, je spremenil svojo kabino na parniku v pisarno. Welles izdeluje s svojima pomočnikoma Pier-

LONDON, 21. febr. Ujetniki, rešeni s »Altmark«, so bili včeraj gostje predsednika občine mesta Hulla, od koder so doma.

MNENJE NORVEŠKIH LISTOV

OSLO, 21. febr. Reuter. Konservativni list »Aftenposten« javlja: Če je Norveška kriva, kakor trdi Anglija, potem jo je treba izročiti mednarodnemu razsodišču, ki bo nepristransko razsodilo. List kmečke stranke »Nacionel« prav tako apelira na vlado, naj se pritoži na mednarodno razsodišče.

VPRAŠANJE PRITOŽB PRI ZN

LONDON, 21. febr. Reuter. »News Chronicle« piše o sugestiji Norveške, da se primer »Altmark« pošlje Zvezi narodov ali mednarodnemu razsodišču ter pravi: Incident z »Altmarkom« je le majhen del mnogo večjega problema. Doslej ni bil poslan Zvezi narodov niti en izmed številnih prestopkov Nemčije na morju proti njenim sosedam. Zveza narodov bi morala v primeru pritožbe razpravljati o dolgi vrsti prestopkov, vse večjega značaja, kakor je bil zadnji.

Zbliževanje Italije in Romunije

BUKAREŠTA, 21. febr. Rador. Romunski listi posvečajo veliko pozornost obisku voditelja mladinskih organizacij, ministra Sidorovicja v Italiji. Sidorovicji je bil sprejet v Italiji z vsemi častmi. Bil je v avdienci pri kralju Viktorju Emanuelu, prestolonasledniku Umberto in Mussoliniju. »Timpul« pravi, da je ta obisk potrdil prijateljstvo in solidarnost Romuni-

je in Italije. Sprejem, ki ga je bil Sidorovicji deležen, presega običajne sprejeme. List pravi dalje, da je romunsko-italijansko prijateljstvo zgodovinska potreba. Tudi ostali listi pišejo v tem smislu in dokazujejo, da se usvajajo med Romunijo in Italijo nove vezi latinskega bratstva.

Romuni demantirajo

BUKAREŠTA, 21. febr. Rador. Romunska vlada je po preiskavi dejanskega stanja zanikala vse lažne vesti, ki se širijo v tujini o slabem postopanju z madžarsko mladino, zaprtjo v temišvarskih ječah. Nihče od jettikov se doslej ni pritožil zaradi slabega postopanja, vsi so v stalni zvezi s sorodniki. Preiskava se nadaljuje.

WAVEL V JERUZALEMU

JERUZALEM, 21. febr. Havas. Semkaj je prispel z letalom general Wavel, vr-

hovni poveljnik angleških letalskih sil na Bliznjem vzhodu. Na letališču sta ga pozdravila general Barker, poveljnik palestinskih čet in poveljnik avstralske vojske.

COSGRAVE PROTI TERORISTOM

DUBLIN, 21. febr. Reuter. Vodja irske opozicije Cosgrave je izjavil, da prinaša delovanje IRA samo sramoto Irski.

PRERACUN ZA KOLONIJE

LONDON, 21. febr. Reuter. Preračun za kolonije znaša 62 milijard dinarjev.

OBSOJENI FRANCOSKI VOJAKI

PARIZ, 21. febr. Havas. Vojaško sodišče je obsodilo tri vojake na deset let ječe, ker so plenili na bojišču zapuščene domove.

PRODAJA »ŽOLTE KNJIGE«

PARIZ, 21. febr. Havas. Francoska »Žolta knjiga«, tiskana v francoščini, je bila prodana v 455.000 primerih, v angleščini pa v 25.000 izvodih. Dospela so naročila še za 340.000 izvodov.

ARETACIJE BELGIJSKIH KOMUNISTOV

BRUSELJ, 21. febr. Havas. V Belgiji na daljejejo z akcijo za udušenje komunističnega rovarjenja. V teku včerajšnjega dne so aretirali že dve osebi, ki sta znani po komunistični agitaciji.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo pretežno jasno, vetrovno in oblačno vreme. Včeraj je bila najvišja toplota — 1,6, danes najnižja — 17,0, opoldne — 3,0.

Ali bo ostal „Kmetijski list“ še v političnem okviru JNS?

Nekoliko politične analize dveh značilnih člankov v glasilu b.v. Samostojne kmetijske stranke

Kdor pazljivo prebira zadnje številke „Kmetijskega lista“, glasila bivše Samostojne kmetijske stranke in sedanjega kmetijskega krila slovenske JNS, je mogoče v nekaterih člankih ugotoviti izvestno neskladnost med oficijelno politiko JNS, pri kateri sodelujejo nekateri člani KL, ter načeli, izraženimi v teh člankih. Prvi in splošen vtis te neskladnosti je v tem, da si KL za vsak slučaj pušča odprta vrata samostojnosti izven okvira JNS. Res je, da so v praktični politiki načela dostikrat skregana s taktiko, toda v mislih imamo primere, ki tega ne dopuščajo.

V 6. št. od 7. t. m. je objavil KL pod šifro S. G. (dr. Srečko Goljar?) in pod naslovom »Prirodna politična pot« članek, v katerem pisec analizira razvoj slovenske politike s stališča političnih interesov kmetijskega človeka v Sloveniji. Tu postavlja ugotovitev, da je po letu 1918 sprevidel slovenski kmet, da po svoji številčni moči tvori armado ne sebi, ampak meščanskim strankam, ki so se različno imenovali, pa niso imele na kmeta kot predmet politike prav nič različnih pogledov. Ko je videl, da je politična moč z njegovo pomočjo osredotočena v vseh drugih rokah, le njegovih ne — je segel po pravem orožju: po svoji stranki. »Ko ugotovi nato pisec hibe, ki so bile storjene, ker kmet ni imel politične šole, nadaljuje: »Popustiti pa ne bi bili smeli. Mislimo, da prav povemo, če v tisti kmečki generaciji, ki je politično gledala — udejstvovati se ni mogla — v zadnjem desetletju, če v tem rodu vidimo ljudi, ki bodo z večjo samozavestjo in globljo vztrajnostjo na novo vživilo politična stremeljenja kmečkega stanu... Spoznanje očitno kaže, da more kmet biti politična sila le, če ima svojo stranko... Slovensko meščanstvo je doslej znalo spretno zatirati vsak večji razmah dvema stanovoma: delavcu in kmetu... Kmetijska mladina pa je dovolj zrela, da izreče tole misel: naša politična prirodna pot je v naši lastni politični organizaciji... Kmetijska mladina ne mara stati ob strani. Bilo bi prav, da jo nehajo prezirati in zapostavljati prav tam, kjer bi jo morali varovati kot punčico očesa. Škoda, da sile ki so v njej, čakajo še kaj časa na to, da bi se smele razviti. Slovenska mladina mora hiteti, da dohiti zavajeno. Ni v narodovo korist, če ji bo kdorkoli zastavljal pot.«

Da ta »prirodna politična pot« ni mišljena v JNS, o tem za nikogar ne more biti dvoma. Pisec je to dovolj jasno povedal. Spričo tako kategorično postavljene načela o samostojni akciji se vsa ko opravičilo o taktiki razblini v prazno. Ker je to načelo postavljeno v »Kmetijskem listu«, je torej treba logično pričakovati vse politične konsekvence? Ali je morda bil ta poziv samo koncesija na mladim slovenski generaciji, ko so očeti »Kmetijskega lista« v politični zadregi spoznali, da je mladina s »Slovensko kmečko-delavsko stranko« že ubrala svojo samostojno in prirodno politično pot ter ne mara za nobeno ceno ničesar več slišati o tkz. slovenski JNS!? Ker je KL skozi vso dobo veljal kot nekakšno »avtonomno politično kmetijsko glasilo« v okviru politike po 6. jan. 1929 in prejšnje JRKD in sedanje JNS, smemo verjeti v domnevo, da je na stalno odprta vrata za eventualno samostojno akcijo potrčala stvarna politična potreba, da si seveda pri branju KL tudi nismo prezrli nešteti pozivi za složen in enoten nastop v slovenski politiki. Spričo načel, postavljenih v članku g. S. G., pa je tak nastop v okviru JNS več kot izključen!

Pojdimo dalje. V naslednji 7. št. od 14. t. m. je KL objavil na uvodnem mestu članek »Zakaj hočemo volitve?«, v katerem pravi uvodoma: »Po vsej državi se v političnih krogih zadnje dni vrši za kulisa borba za volitve in proti njej. V Sloveniji smo vsi napredni ljudje brez oziroma ožjo strankarsko opredelitev za volitve, medtem ko je nasprotna JRZ stran proti njim in za prejšnjo preureditev države. Naštevajoč dalje razloge zaradi katerih je bivša SKS delno pristopila k sodelovanju v režimih po 6. jan. 1929, dolom dr. Stojadinovičeve avto-

kratične politike ter pozdravljajoč sporazum od 26. avg. 1939, zaključuje KL citirani uvodni članek: »... smo prepričani, da bi bilo vsako nadaljnje preurejanje države brez sodelovanja svobodno izvoljenih in resničnih predstavnikov ljudstva tvegano dejanje, ki bi utegnilo imeti usodne posledice... Preden kdorkoli in kakorkoli hoče poseči v naš notranje državni ustroj, naj da narodu priložnost, da se svobodno, toda res svobodno izrazi o tem.«

V tem važnem notranjepolitičnem vprašanju se je torej KL postavil na stališče in ob bok Zagreba (KDK), ki tudi zahteva najprej volitve. JNS se o tem vprašanju oficijelno še ni izjavila, toda sodeč po ponudbi političnega sodelovanja srbskim strankam, ki so postavile zahtevo po prejšnji ureditvi države, bi se dalo sklepati, da ji je najmanj vseeno, kako se bo odločila. Prej menda proti

volitvam, če jamre s svojo ponudbo političnega sodelovanja resno misli, ko je vendar iluzorno misliti, da bi srbske stranke na ljubo JNS spremenile svoje stališče! Kako važno pa je to vprašanje vprav za Slovence, tega ni treba posebej poudarjati. Tako vidimo, da sta si tudi v tem vprašanju »Kmetijski list« in politika JNS daleč narazen. To dejstvo, ki ga je mogoče dokazati s citati iz še več člankov KL, nas opravičuje za naslov našim razmotrivanjem »Ali bo ostal Kmetijski list še v političnem okviru JNS?« Če je naša domneva pravilna, potem lahko iz izkušenj s podeželja povemo KL, da bodo tega dejstva najbolj vesel vsi tisti kmetijski in podeželski ljudje, ki so še ostali okoli KL in ki prav tako kot mlada generacija nečijo nič več čuti o JNS in koncentraciji pod JNS firmo.

-lgž-

Gibanje v korist SDS v Sloveniji

Pod tem naslovom poroča »Hrvatski dnevnik«: »V Sloveniji se opaža v poslednjih mesecih prerivanje v vrstah JNS. Cele organizacije JNS so nameravale pristopiti k Samostojni demokratični stranki, ki pa medtem ni hotela sprejeti organizacij en bloc ter se je izjavila pripravljeno, sprejeti posamezne člane JNS, ki se politično niso kompromitirali. V Zagrebu je bival predsednik akcijskega odbora SDS za Slovenijo dr. Vladimir Šuklje ter imel sestanke s prvaki SDS. Ta akcija je naletela na uredništvo ljubljanskega »Jutra«, ki je v nedeljski šte-

vilki objavilo napad na akcijski odbor Samostojne demokratične stranke za Slovenijo in na akcijo slovenskega dela Radikalne stranke. Ob tej priliki piše »Večernik«, da »Jutro« ni zadovoljno niti z eno niti z drugo akcijo, ker njegov politični šef misli, da »samo on in njegov totalitarni strankarski režim imata monopol na vso napredno politiko v Sloveniji«. On napada, omalovažuje in razbija vse, ki ne spadajo v njegovo skupino. Njegovo geslo je in ostane »v drobljenju je moč«.

Razbiti je treba trust prekupcev!

Velika deputacija kmetov iz Srbije, nad 200 ljudi, je pod vodstvom poljedelskega ministra dr. Čubrilovića in prvaka zemljoradniške stranke dr. Tupanjanina obiskala dr. Mačka ter mu potožila o težkočah, ki so nastale zaradi uredbe o trošarinah na vino in žganje, ter da je cena obeh zelo padla. Dr. Maček je pazljivo poslušal pritožbe kmetov in naglasil, da

cena ni padla zaradi trošarine, temveč je temu kriva organizacija prekupcev, ki žele sedanje prilike izkoristiti. Prizad si bo prizadeval, da ta trust razbije. Če mu to ne bo uspelo, se bo naša druga rešitev.

JRZ in zb'ranje radikalov

Iz tajništva JRZ je bilo izdano vsem organizacijam stranke sporočilo o pogajanjih Cvetkovića z Aco Stanojevićem, kjer je prikazan ves potek in volja stranke, da se najde osnova za zedinjenje vseh radikalov. Cirkular navaja velikodušnost predlogov JRZ in zaključuje med drugim: »Zdaj mirno čakamo, ali bo zmagala ljubezen do radikalne sloge ali pa teza demokrata Milana Grola, ki se z večšimi intrigami plete okrog Stanojevića in tesnogradnih radikalnih prvakov, hoteč prikazati Grolove demokrate zanesljivo zavezništvo od prepričanih radikalov v JRZ. Če zmaga Grolova teza, ostanemo složni v narodnem in državnem delu, nihče nam ne bo mogel očitati, da smo mi krivi nesloge med radikali.«

Dr. Vladimir Maček o pokojnem Ljubi Davidoviću

Ob prihodu v Beograd je dr. Maček sprejel novinarje in jim k smrti Ljube Davidovića med drugim dejal:

»S pokojnim sem se spoznal zgodaj pomladi 1924, ko so Hrvati opustili abstinenco in šli v parlament, da skupaj z Demokratično stranko zrušijo radikalni režim. Tedaj sem imel priliko, ure in ure razgovarjati se z Davidovićem, ki je že tedaj, čeprav unitaristično razpoložen, spoznal, da ni Jugoslovije brez sporazuma med Srbi in Hrvatli. V smislu tega sporazuma je bil pripravljen vsak čas opustiti unitarizem in se zavzeti za federativno ureditev države. Na tem stališču je sprejel z žalobno tudi že pokojnim N. Stasom Petrovićem vlado, ki smo jo Hrvati lojalno podpirali. Stjepan Radić je bil tedaj v tujini, obveščen je bil o vsem, nič se ni storilo brez njegove volje. Nasprotniki sporazuma so pa bili premočni, zato je morala vlada kmalu pasti. Prilike so se po tem razvijale ta-

ko, da smo bili Hrvati od pok. Davidovića politično razdvojeni, toda vselej smo gledali v starega borca vsi brez razlike z globokim spoštovanjem. Da se o tem nisimo varali, je dokazal Ljuba Davidović 1933, ko je skupaj z Mišo Trifunovićem in pok. Joco Jovanovićem dopel v Mitrovico, da me obliče v ječi in tako manifestira svojo solidarnost z me-noj in hrvatskim narodom v boju za svobodo.

Velika Davidovićevega zasluga je, da je bil 1935 in 1938 omogočen skupni nastop opozicije pri volitvah. Tragika njegova je, da so prilike bile spet močnejše od njega, tako da pri stvarjanju sporazuma ni mogel osebno sodelovati. Toda, sodeloval je z duhom. Z vsemi silami sem delal na to, da bi k sporazumu s predsednikom vlade pritegnili vso opozicijo. To mi na žalost ni uspelo. Pokojni Davidović mi je ob neki priliki sporočil: Naj sklenem sporazum s komerkoli, naj bo

Davidovićeve poslanice mladini

Ob prvi številki mladinskega lista »Demokratija« v Sarajevu je poslal Davidović zanimiv prispevek, kjer pravi med drugim: »Naloge mlade demokracije v Bosni in Hercegovini so danes težje kakor v drugih krajih. Stvar Srbov, ki so vodniki po številu in bojni samozavesti, ki je izvojevala osvobodjenje, na njih leži dolžnost, da v bojih s temi nadlogami pokažejo srčnost in modrost. Stvar mladega rodu je, da pri urejevanju nesrečnih razmer prednjači v objektivnosti, potrpežljivosti, razumevanju ter ustvarjanju pogojev za širšo demokratično vzajemnost. Dobro srbuje danes le tisti, ki tudi pametno srbuje: to se pravi v duhu demokracije, v interesu države. Naj bo demokratična mladina v Bosni in Hercegovini, noseč s seboj na svoji visoki zastavi obe znamenji, narodno in demokratično, uspešna v svojem delu za korist države.«

Dalmacija v novem stanju

V banovini Hrvatski ne bo ne Split ne Dubrovnik ne Šibenik ničesar izgubil. Dobili bodo nasprotno mnogo več, kakor so imeli prej. Dalmatinska Hrvatska bo imela v Zagrebu mnogo večji vpliv, kakor ga je imela 20 let v Beogradu. Bile so sicer pogoje v začetnem delu, toda jasno je, da more Dalmacija le v sklopu s Hrvatsko razviti svoje energije in najti pota kulturnemu in gospodarskemu procvitu, ugotavlja »Obzor«.

»PREGLED POLITIČNIH RAZMER«

Pod tem naslovom je izdal ugledni član SDS dr. Rade Pribičević brošuro, ki na zelo jasn in objektivni način prikazuje razvoj naših notranjepolitičnih razmer. V posebnih poglavjih je obdelan nastanek države, sporazum s Hrvati, sporazum in Združena opozicija ter poglavje o gospodarski in socialni demokraciji. Brošuro zaključuje poglavje o »Kmetu in delavcu« ter razmotrivanja o naši zunanji politiki.

Izboljšanje položaja upokojencev

FINANČNI MINISTER DR. ŠUTEJ JE PRIPRAVIL NOVO UREDBO, S KATE-RO BODO POPRAVLJENE KRIVICE UPOKOJENCEM IN STAROUPOKOJENCEM

V finančnem ministrstvu je izdelana nova uredba o upokojencih in staroupo-kojencih, za katere se je zlasti zavzel sam finančni minister dr. Šutej. Uredbo bo v kratkem pretresla vlada na posebni seji, nkar bo stopila v veljavo. Po predvideni uredbi bodo prejeli staroupo-kojenci, razliko. Tistim pa, ki so imeli že sedaj večje pokojnine, te pokojnine ostanejo. Povišane bodo tudi pokojnine družinam upokojencev, in sicer v raz-merju do ostalih upokojencev za 30% nižje. Novi upokojenci bodo dobili dodatek, kakršnega so dobili aktivni uradniki 1935. Nova uredba bo popravila tudi krivico, ki je bila storjena služiteljem in železnčarjem. Prav tako pa bo uredba za-

ščitila tudi tako zvane rentase, milošči-narje in provizioniste, ki jim bodo zviša-ne podpore. V uredbi je zelo važna točka po kateri bodo tudi stari upokojeni ofi-cirji prevedeni na zakon iz leta 1931. V obliki podpora pa bo z novo uredbo reše-no še vprašanje neomogućenih hčera staroupo-kojencev.

S to uredbi bo po 20 letih popravljena velika krivica, ki je zadela na tisoče lju-di, ki niso ničesar zagrešili, ampak so morali spričo tega prenašati veliko so-cialno gorje. »Dr. Maček je tako izpolnil svojo obljubo, ki jo je dal upokojencem in častnikom«, zaključuje »Hrvatski dnev-nik« svoje poročilo o novi uredbi.

kakršenkoli, on ga že vnaprej pozdrav-lja.

Prepričan sem, da bo svetel spomin Ljube Davidovića ne samo med Srbi ne-go tudi med Hrvatli živel dolgo in daleč preživel njegovo telesno smrt.«

Nekaj pred 12. uro je dr. Maček v spremstvu ministra dr. Konstantinovića odšel v cerkev sv. Save, kamor so pre-nesli posmrtno ostanke Davidovića. Ga-njen je voditelj hrvatskega naroda ostal dolgo časa v molitvi pred odrom. Druži-ni pokojnega je izrazil globoko sožalje. Množica naroda ga je na poti v cerkev spoštljivo pozdravljala, ob vходу mu je bila ponudena spominska knjiga za vpis. Glavnemu odboru Demokratične stranke je poslal dr. Maček naslednji brzojav: »Prejmite izraze mojega najglobljega sožalja ob veliki, nenadomestljivi izgubi, ki je zadela Demokratično stranko ob smrti njenega šefa Ljube Davidovića, ne-ustrašnega borca za pravico in človeč-anstvo.«

Novice

Kako je bilo z letošnjim izvozom sadja

Po uradnih podatkih je bil letošnji izvoz jugoslovanskega sadja precej boljši kot lani, kar je v glavnem pripisati rekordni letini sliv, kakršne druge države niso imele. V mesecu oktobru se je precej povečal izvoz jabolk, v glavnem iz Slovenije, zlasti iz mariborske okolice. Izvoz grozdja se je nekoliko zmanjšal.

V prvih desetih mesecih smo izvozili 50.420 ton različnega sadja, za dobrih 16% več kot lani v istem času. Za to sadje smo dobili 113 milijonov din, t. j. nad 20% več kot lani. Največ svežega sadja je šlo v Nemčijo, ki je prevzela nad polovico vsega našega izvoza. Dobro tretjino vsega eksporta je prevzela Češko-Moravska.

Svežih jabolk smo do oktobra izvozili 16.683 ton, večinoma vsa iz severne Slovenije, za kar smo dobili 42 milijonov din, skoraj 12% več kot lani v istem času. Po težini se je izvoz povečal za 5.41%, po vrednosti pa za 11.27%, dokaz, da smo dobili boljše cene.

Levji delež na izvozu sadja imajo letos slive, v prvi vrsti bosanske in srbske. Nad polovico vsega izvoženega sadja

odpade na češplje, za katere smo tudi dobili skoraj 42 milijonov din, t. j. za 22% več kot lani. Tudi pri slivah so se dosegle nekoliko boljše cene.

Precej se je zmanjšal izvoz svežega grozdja, ki ga je šlo preko meje v prvih desetih mesecih 3222 ton; za grozdje smo dobili skoraj 13 milijonov din. Po teži se je izvoz zmanjšal v primeri z lanskim letom za 16%, izkupiček pa je bil kljub temu še za 9.41% večji, ker je Jugoslavija dobila mnogo boljše cene kot lani.

Naši vinogradniki so lahko zadovoljni, ker se je izvoz vina zelo povečal in dose-

gel petkratno množino lanskega leta. Za izvoženo vino smo dobili 24 milijonov din. Polovico od te množine je prevzela Češko-Moravska. Na drugem mestu je bila Nizozemska, na tretjem pa Nemčija.

Močno je nazadoval izvoz pekmeza, za dobro šestino, toda le glede vrednosti, po količini pa je ostal izvoz na isti višini, kot lani, namreč skoraj 400 ton. Iz tega vidimo, da so cene močno padle, kar je pač pripisati dejstvu, da so letos slive rekordno obrodile. Glavni odjemalec pekmeza je Nemčija.

Uspel zbor kmetske mladine

V malokaterem kraju Slovenije najdete kulturno-prosvetno društvo, katerega sedež bi bil v precejšnji oddaljenosti od središča župniškega ali občinskega sedeža. — Takšen primer je Društvo kmetskih fantov in deklet v Očeslovcih, ki ga vodijo izključno kmetski fantje in dekleta sami, ker v bližini ni šolanec, ki bi jim lahko bili v stalno pomoč. — Kljub tem in drugim težavam pa je pokazal občni zbor društva, ki se je vršil to nedeljo, in na katerem se je polnoštevilno zbralo članstvo, med katerimi je bilo tudi opaziti

odrasle in starejše vaščane, da ima društvo v sebi veliko življenja. Poročila, ki so jih podali odborniki, predvsem predsednik društva Janko Mlinarič in tajnik Janko Močnik, so pokazala, da se društvo zaveda svojega poslanstva. Občni zbor se je izvršil v ponemnem soglasju in novi odbor z gospodom Stelcerjem na čelu bo vztrajno nadaljeval započeto delo.

V imenu Zveze kmetskih fantov in deklet v Ljubljani je spregovoril nekaj vzpodbudnih besed njen delegat Vladimir Kreft.

Železnica Dol. Lendava - Mursko Središče

Te dni so v teku razne akcije od hrvaške strani, ki naj bi priključile Zagrebški direkciji vsako pod železniških prog na hrvaškem teritoriju. Tako so vložene na merodajne razne peticije glede proge Kropina-Rogaška Slatina, v kolikor teče po tleh banovine Hrvatske. Pri tem se nam zdi potrebno ponovno opozoriti, da naj bi se pri ponovnih razgovorih med zagrebško in ljubljansko direkcijo glede razmejitev med njunima področjima upoštevalo tudi dejstvo, da je ob zadnji razmejitvi prešla tudi slovenska proga pod zagrebško direkcijo in sicer prekmurska proga od Lendave do Murskega Središča. Res je, da je pri sedanjih razmerah, ko ima Lendava edino

železniško zvezo samo na Hrvatsko, to iz finančnih in upravnih razlogov morebiti enostavnejše. Vendar pa tudi nam Slovencem to vprašanje ne bi smelo biti nič manj važno iz gotovih principielnih razlogov, ki vodijo tudi Hrvate. Načelna jasnost pri podobnih razmejitvah bi lahko že v kali onemogočila razne poznejše prepire. Po tej progi bo šel v dolnje Prekmurje hrvaški vpliv tudi po novem uradništvu, ki ga hrvaška uprava povsod uvaja. Ponovno pri tem tudi poudarjamo potrebo nove železnice med Dolno Lendavo in Sobo, ki bi to vprašanje edina mogla pravilno in dokončno rešiti.

v dolino s sanmi, pri delu je bil zaposlen tudi 57letni Šobrov delavec Jože Heršold. Na strmini je odpovedala zavora; sanke so zdrčale in se zaradi brzine prevrile in pokopale pod seboj Heršolda, kateri je zadobil pri nesreči težje notranje poškodbe. Zdravniki se trudijo, da rešijo očeta štirih nepreskrbljenih otrok.

o. Kragujevac. Društvo Slovencev »Triglava«, ki deluje že dvajset let, je imelo preteklo nedeljo občni zbor. Društvo goji petje, ima bogato knjižnico, ki jo vodi tov. J. Rejc, ter godbo. Na občnem zboru je bil izvoljen za predsednika tov. P. Novak. Ostali odborniki so: II. predsednik F. Petrovič, I. tajnik A. Plauštajner, II. tajnik M. Klinec, I. blagajnik J. Pogačnik, II. blagajnik A. Koprivc, arhivar J. Andrejčič, načelnik pevskega oddelka M. Treven, načelnik glasbenega oddelka M. Azman; delovni odbor: Karl Ahtik, J. Bizovičar, G. Kavčič ter V. Šavli; nadzorni odbor: J. Knez, F. Ručigaj, J. Žužek in J. Ogrizek.

o. Poročila sta se v Murski Soboti znani sporini delavec g. Peterka Raul, bančni uradnik in gđ. Heda Kočvarjeva, nadkontrolorka na pošti v Murski Soboti.

o. Diplomiral je na zagrebški univerzi Hinko Kincel iz St. Jurija ob juž. žel. za inženirja agronomije. Obenem je napisal za doktorsko disertacijo odlično tehnološko razpravo.

o. Kriza pismošože pri Sv. Duha na Ostrém vrhu. Od Sv. Duha nam pišejo, da je bil tam opuščen v najhujši zimi pismošože ter da prebivalstvo apelira na pošto direkcijo, da opuščenega pismošože znova zaposli.

o. Krvavo maščevanje. V krškem okraju je nekdo na banovinski cesti v Odrem v bližini Gorenčeve gostilne ustrelil v čelo 30 letnega Alojza Zoriča iz Ivandola pri Leskovcu. Zorič je bil takoj mrtev. Gre najbrže za fantovsko maščevanje.

o. Led na Muri je debel ponekod meter in še več, zato bo, ko nastopi jug, resno ogrožal vodne naprave, zlasti leseni veržejski most, ki mu grozi isto, kar se je zgodilo gornjeradgorskemu 1929. Pri novem mostu iz Petanjec v St. Radencih je mogoč promet po ledu. Da se odstrani grozeča škoda, je bil poklican oddelki pionirjev iz Pluja, ki razstreljuje ledeno ploščo, kakor so jih razstreljevali tudi leta 1929.

o. Nesreča pri demontaži strojev. V Ključarovich pri Ljutomeru je padel pri demontaži parnega stroja že več let opuščene Hartnerjeve opelkarne kotel na nogo 17-letnega delavca Karla Magdiča ter mu jo zdrobil. — Stroj prevažajo v Banat.

o. Na občnem zboru Sokolskega društva v Murski Soboti je bil ob številni udeležbi članstva izvoljen naslednji odbor: Starosta g. Velnar Jože, postarosta gg. Dr.

Nova publikacija vojnih dobrovoljcev

V kratkem bo izšel drugi zvezek knjižnice vojnih dobrovoljcev; ki bo posvečen 25-letnici jugoslovanskega odbora. Tudi ta snopček bo izšel kakor prvi »Pot v svobodo« v veliki nakladi, da bo po vsej slovenski domovini objal sponine na veliko dobo naših osvobodilnih borb.

Akcija Jugoslovanskega odbora je vzklik iz odpora proti določitvam londonskega pakta, o katerem srbska vlada sploh ni bila službeno obveščena in ki bi bil Jugoslovane skoraj povsem izrinil iz Jadrana, če bi se uveljavil. Boj proti njemu so začeli avstro-ogrski

Jugoslovani, katerim se je v začetku vojne posrečilo uiti v Italijo čez morje. Franjo Supilo iz Reke, ki je prvi izvedel za tajne londonske dogovore, bivši splitski župan doktor Ante Trumbić, kipar Ivan Meštrovič in še nekateri drugi so se v Londonu 30. aprila 1915 združili v jugoslovanski odbor pod Trumbićevim predsedvom ter uvedli diplomatično akcijo za osvobodjenje in zedinjenje Jugoslovancev iz Avstro-ogrskih. V odboru so bili zastopani Srbi, Hrvati in Slovenci in njegovo delovanje se je naglo razširilo po vseh državah antante in tudi v Ameriki. Sredi junija 1917. je poslal jugoslovanski odbor tri svoje zastopnike k srbski vladi na Krf.

Šumenjak in Nišlvičev, tajnik Mastečkova, blagajnika Gerimovšek in Stubelj, prosvetar Dr. Kovačič, načelnik Veblo, načelnica Celecova.

o. Grajski kino v Murski Soboti predvaja od četrta do sobote opereto »Capriccio«.

n. Odbor za reševanje izseljeniških vprašanj je začel delovati v socialnem ministrstvu v Beogradu. V odboru so tudi zastopniki naše banovine.

n. Naši izseljenci iz Nemčije bodo smeli po novi odredbi do konca aprila pri vrnitvi v domovino prinesiti brez carine stvari v vrednosti do 10.000 din.

n. Epidemija meningitisa (vnetja možganske mreže in hrbteničnega tkiva) se je pojavila v Splitu in v nekaterih slavonskih krajih. Tudi v Zagrebu so ugotovili tri slučaje meningitisa.

n. Konavsko polje bodo izsušili. Banovina Hrvatska je dala potrebne kredite za izsušenje Konavskega polja pri Dubrovniku. Z izsušitvijo bo dubrovaška okolica pridobila precej zemlje za obdelovanje.

n. Brezposelnost so demonstrirali te dni pred Borzo dela v Čakovcu. Na podporo je čakalo nad 1000 nezaposlenih delavcev. Po dolgem čakanju so delavcem sporočili, da obljubljeni denar za podpore ni prišel. Zato so brezposelnost demonstrativno zasedli poslopje, od koder jih je morala policija pregnati.

n. Nagrajena sta bila strojevodja in kurjač vlaka, s katerim so se nedavno peljali naši ministri ter se lažje ponesrečili. Strojvodja je dobil 10.000, kurjač pa 50.000 din nagrade, ker sta preprečila večjo železniško katastrofo.

n. Romarji iz Mekte se vračajo. Sarajevski »Pulnik« je organiziral veliko romanje muslimanov v Meko, ki je lepo uspelo in se romarji veseli vračajo.

TRI LETA ZA UBOJ SVOJEGA PRIJATELJA

V petek dopoldne se je moral zagovarjati pred malim kazenskim senatom okrožnega sodišča v Mariboru 18letni delavec Mirko Petek iz Sv. Martina pri Vurbergu zaradi uboja 17letnega delavca Matija Pečarja.

Pokojni Pečar in obtoženi Petek sta 5. novembra letos prevzemala pri Sv. Martinu jabolka za trgovca Kostanjška. Po končanem delu je odšel Pečar v Toplakovo gostilno pri Sv. Martinu. Ko je mimo grede stopil iz gostilne, ga je zagledal Petek ter ga povabil s seboj, da bi odšla večerjat. Fanta sta res odšla, malo pred krčmo pa sta se sporekla. Petek, ki je imel malo v glavi, je potegnil nož ter zabodel Pečarja, ki je kmalu nato izkrevavel.

Mali kazenski senat, ki mu je predsedoval dr. Čemer, je obsodil Petka na 3 leta strogega zapora.

NOV VOZNI RED NA KONJSKI PROGI

S četrtkom začnejo voziti na progi Slov. Konjice—Zreče, odnosno Slov. Konjice—Poljčane, dnevno naslednji vlaki: iz Konjice 12.35, v Zreče ob 12.55, obratno iz Zreče ob 13.10, v Konjice ob 13.31, iz Konjice ob 15.30, v Poljčane ob 16.18. Zaradi tega so ukinjeni na progi s četrtkom sledeči vlaki: iz Konjice ob 12.03 in 15.38 ter s prihodom v Zreče ob 12.24 in ob 15.50, nadalje vlak iz Zreče ob 12.40, v Konjice ob 13.01 ter iz Zreče ob 16.30, v Konjice ob 17.28 in v Poljčane ob 18.16.

OBČNI ZBOR RK V SLOVENJGRADCU

V nedeljo je bil v Slovenjgradcu občni zbor Rdečega krža, ki ga je vodil predsednik zbor. Pohar. Iz predsedniškega poročila je bilo razvidno delo občinskih odborov in šolskih kuhinj, od katerih se je odhkovala poseben velenjska kuhinja. RK je podpiral šolsko mladino ter prirediti več iger. Na občnem zboru je bilo tudi sklenjeno, da se bo vložil protest, ker se je RK v Šmartnem pri Slovenjgradcu onemogočilo delovanje. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika znova dr. Pohar.

UNIJA ZA ZAŠČITO DECE V MURSKI SOBOTO

Ob navzočnosti okrajn. načelnika doktorja Bratine, župana občine Hartnerja, direktorja gimnazije inž. Zohca, zastopnikov vojaških oblasti in delegatov vseh soboških društev in korporacij, se je vršil ustanovni občni zbor

»Krajevne odbora Unije za zaščito dece«. Sklicatelj, šolski nadzornik Velnar Jože, je predstavil Jagodiča kot zastopnika »Banovinske Unije za dravsko banovino« in nato naglasil nujnost zaščite v treh nemirnih časih, dočim se je Jagodič dotikal nastanka Unije in njenega delovanja v miru in v vojni. Posebno je poudaril najvažnejšo nalogo, to je evakuacijo dece iz ogroženih krajev. V odbor bo prišli Velnar kot predsednik ter Hartner, Zohca, Gabrijelečič, Antauer, Cijakova, Justinova, Petkovškova.

VLOGE PRI HRANILNICAH NARASČAJO

Medtem ko so od avgusta 1939 dalje vloge pri slovenskih hranilnicah močno padale, se je v decembru 1939 pokazalo že precejšnje zboljšanje. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so namreč v decembru narasle skupne vloge pri 14 hranilnicah (v novembru samo pri dveh) in to zlasti na tekočih računih pri vseh slovenskih hranilnicah za blizu 4 milijonov dinarjev. Polovica hranilnic (14 izmed 29) je torej izkazala povečanje vlog.

Vloge na knjižice so znašale 585,9 milijonov, v tek. rač. 436,6 milijonov, skupne vloge pa 1.022.460.285 din. Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 10 zavodih, število tek. računov pri 5, skupno število vlagateljev pa pri 8 zavodih. Vlagateljev na knjižice je bilo 123.567, v tek. rač. 6294, vseh vlagateljev pa 129.861.

Številke dokazujejo, da se znova vrača zupanje v denarne zavode.

NESREČA PRI SPRAVLJANJU LESA

Bistriški jarek pri Muti je jarek nesreče, kajti tu se je zgodilo že nešteto nesreč. Pred dnevi so spravljali les iz gore

Jugoslavija in podonavski problem v slovaški luči

Pod naslovom »Kaj hoče Madžarska?« objavlja bratislavski dnevnik »Slovak« uvodnik in pravi med drugim:

»Ves svetovni tisk je soglasno in s priznanjem pozdravil pozitivne rezultate beogradske konference. Takšno prijazno stališče je razumljivo za vsakogar, komur je za stabilnost mednarodnih odnosov, ker so beogradska pogajanja brez dvoma prispevala k utrditvi mira.

Izjemo v tem pa dela madžarski tisk. V Madžarski so si brez upravičenega razloga delali iluzije, da se bo Balkanski sporazum postavil v službo njihovega revizionizma, da bo Beograd pristal na

obnavljanje krone sv. Štefana. Do tega naravno ni prišlo in tudi ni moglo priti, zato je v Budimpešti nastopilo razočaranje.

Kaj zahteva Madžarska pod krinko revizionizma? Izpremembo mej v svojo korist, na škodo drugih. Mesto najmanjšega odpora se jim zdi Romunija. Jugoslavijanaj bi se pri tem desinteresirala. Žele v Budimpešti. Prepričavamo jo, da proti njej nimajo zahtev, zato ji delajo prijazen obraz. Toda, v Jugoslaviji zelo dobro poznajo madžarsko taktiko, ki bi v primeru uspehov proti Romuniji obrnila poglede drugam, tako tudi proti

Nemčiji in Slovaški. Madžarska ni pozabila na del Avstrije, ki je zdaj v Veliki Nemčiji. Izpolnitev te slednje zahteve odlagajo na kraj vojne, ki jo bodo po računih Madžarov Nemci izgubili. Nemški poraz naj bi bil tudi izhodna točka za nadaljnjo revizijo madžarskih mej proti Slovaški.

S takšnim postopanjem, pravi »Slovak«, izgublja Madžarska moralno vrednost, terjati izpremembo mej s sosedi. V Madžarski naj se zavedajo, da velja tudi zanje načelo: Kar nočeš, da drugi tebi store, ne stori tudi drugim.«

Ljubljana

Častni uspehi ljubljanskega Aerokluba

Za razvoj in propagando našega letalstva ima ljubljanski oblasni odbor Aerokluba velike zasluge in uspehe, čeprav je deležen le skromnih podpor. Iz poročil na običnem zboru je razvidno, da je imela motorna sekcija lani 6.876 poletov, jadralnih poletov pa je bilo 5.572. Jadralno letalstvo se odlično razvija in se udeležuje v njem 18 jadralnih skupin. Največ dela odpade na jadralno šolo na Blokah začetniško šolanje jadralcev pa vodi z velikim uspehom tudi krajevni odbor. Največja preletena razdalja, dosežena z jadralnim letalom, je znašala nad 27 km, najdaljši let pa je trajal 7 ur 35 minut. Z jadralnim letalom je bila lani dosežena največja absolutna višina 1.950 metrov, največja relativna višina pa je znašala 1.250 metrov. Motorna pilotška šola je v treh tečajih izučila 16 mladih pilotov. Vseh gojencev je bilo 19.

Ljubljana je dobila za svojo modelarsko sekcijo 4.93 odstotkov podpore.

SMRT ZASLUŽNEGA ZDRAVNIKA IN RODOLJUBA

V Ljubljani je umrl v starosti 70 let upokojeni sanitetni polkovnik dr. Leopold Majdič. Doma iz Cerknice, je dr. Majdič po dovršenih medicinskih študijah postal zdravnik avstrijske vojne mornarice, končno tudi šef zdravnik mornariške vojne akademije na Reki. Med balkanskimi vojnami se je pridružil odpravi Rdečega križa, ki je šla na pomoč srbski vojski. Kot zdravnik naše vojske je služboval najprej v Šibeniku, pozneje pa je bil šef zdravstvenega oddelka divizijske oblasti na Cetinju, kjer je vzorno organiziral vojaško zdravstveno službo. Ob upokojitvi je bil prevezen v rezervno kot sanitetni polkovnik.

Vremenski preobrat je nastopil točno mesec dni pred začetkom koledarske pomladi in se je po občutnem mrazu že v torko jutraj precej dvignila temperatura. Južno vreme povzroča nove skrbi, kajti po mnogih ljubljanskih ulicah je še vse polno snega.

Pomanjkanje premoga in drv je bilo v zadnjem času občutno in so zdaj prodajalci kurjave spravili v promet že precej velenjskega lignita. Ljubljansko prebivalstvo potrebuje povprečno mesečno 400 do 450 vagonov premoga in nad 10.500 kub. metrov drv. Trda bukova drva so se v zadnjem času močno podražila.

Banovinski odbor Rdečega križa bo imel v nedeljo, ob 10., v sejni dvorani mestnega poglavarstva redni letni občni zbor.

Mestna prostovoljna socialna davščina, ki jo je mestni socialni urad doslej stalno zbiral in je prinesla prav lepe vsote za mestne rezeve, je zaradi akcije za zimsko pomoč ukinjena. Zato sedaj tudi nihče več ni upravičen za zbiranje prispevkov in naj zato nikdo več ne izroči denarja za prostovoljno davščino nikomur, pač pa naj dobri ljudje tembolj darujejo za zimsko pomoč in denar zanjo nakazujejo Mestni hranilnici ljubljanski. Kakor znano, zbira prispevke za zimsko pomoč poseben akcijski odbor, ki so v njem zastopniki vseh naših gospodarskih korporacij in sploh zastopniki vseh pridobitnih slojev. Zimska pomoč ima tudi namen,

Beograd pa 73.31 odstotkov in Zagreb 15.81 odstotkov. Klub je priredil lani 30 tečajev za sestavljanje letalskih modelov in je 283 dijakov napravilo 715 modelov, ki so bili razstavljeni na treh razstavah in so se udeležili treh tekmovanj. Za jadralno letalstvo je dobila Ljubljana 13.79 odstotkov državne podpore, dočim je ta znašala za Beograd 43.15, za Zagreb pa 32.47 odstotkov. Podpora za pilotsko šolo v Ljubljani pa je znašala 6.01, dočim je odpadlo na Beograd 36.03, na Zagreb pa 17.09 odstotkov. Pri tako skromni podpori je priredil ljubljanski Aeroklub 12 prireditvev s 1.652 zračnimi krsti. Letalske prireditve so bile v raznih krajih Slovenije, organizirane pa so bila tudi številna predavanja za odrasle in šolsko mladino. Najvažnejša propaganda prireditvev je bil prvi krožni let po državi, ki je bil zaključen z letalskim mitingom v Ljubljani.

da čim najbolj odpravi beračenje. Ta namen bo pa imel uspeh le tedaj, če predobri ljudje ne bodo več dajali milodarov beračem, temveč jih dosledno in brez izjeme odpravljali v storo cukrarno, kjer je za vse rezeve pripravljeno dosti hrane, ogrevalnica in tudi prenočišča. Kakor je mestni socialni urad ustavil zbiranje prostovoljne socialne davščine samo radi čim popolnejšega uspeha akcije za zimsko pomoč, tako naj tudi razne humanitarne in dobrodelne organizacije ter najraznovrstnejša društva sedaj ne pobirajo prispevkov za svoje namene, temveč naj po svojih močeh in s svojim vplivom podpirajo akcijo za zimsko pomoč. Policijska uprava nikomur več ne da dovoljenja za zbiranje kakršnih koli daril ter je na ta način tudi ona podpla akcijo za zimsko pomoč.

Tudi tramvaj je zamrznil. Zimski rekord smo dosegli v četrtek, ko je bilo zjutraj v mestu okrog 22, na letališču pa nekaj nad 28 stopinj pod ničlo. Nastajajo prometne ovire in prihajajo v Ljubljano vlaki z velikimi zamudami. Zimski rekord pa je poleg zamrzne Ljubljance dal Ljubljancem še eno senzacijo: Tramvaj je zamrznil! V četrtek zjutraj niso mogli vozovi cestne železnice voziti po mostom na Smrtinski cesti proti Sv. Križu. Tirnice so bile popolnoma ledene od vode, ki jo izpuščajo lokomotive na mostu. Ko je voda kapala na tirnice, je pri hudem mrazu sproti zmrzovala in je bila vožnja zaradi ledu nekaj časa nemogoča. Nova zima se je začela že močno uveljavljati v sredo na dan sv. Valentina, ki se svojega priložničnega ključa do korenin ni mogel poslužiti, ker je bilo že vse ledeno. Vremenoslovci se zanašajo sedaj na sv. Matijo, ki bo godoval v nedeljo, 25. t. m., in kakor pravi vremenski pregovor, led razbili.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI

Drama:
Sreda, 21. febr.: Na prisojni strani. Red Sreda.
Četrtek, 22. febr.: Asmodej. Premiera. Premierski abonma.

Opera:
Sreda, 21. febr.: Jolanta. Balet Hrestac. Premiera. Premierski abonma.
Četrtek, 22. febr.: Lumpacij Vagabund. Red Četrtek.

Celle

Uspešno delo jadranskih stražarjev

Krajevni odbor JS v Celju je polagati nem letu. Predsednik dr. Alojz Gorican je podčrtal nekaj važnih momentov iz delovanja JS sploh. Posebej je omenil 10letnico predsednikovanja dr. Iva Tarthalje, proslavo 15letnice JS v Mariboru. Omenil je tudi vzroke, ki onemogočajo društvu delovati tako, kakor bi bilo želeli. Bogumil Gerlanc je poročal o delovanju v preteklem poslovnem letu. 15letnica JS v Celju se vsled vladajočih razmer ni vršila. Društvo je priredilo v dneh od 28. do 30. oktobra lani pet akademij. Podmladki na celjskih šolah so agilni. Krajevni odbor je podprl letovanje mla-

dine na morju in razdelil v ta namen 5000 din. Za 15letnico JS v Mariboru je izšla lična spomenica, v kateri je zelo izčrpno popisano delovanje krajevnega odbora JS v Celju. Tajnik je končal svoje poročilo z besedami, da terja današnji čas od nas vseh vedno bolj in vedno več pomorske zavesti. V tem pravcu bo odbor usmeril svoje delo tudi v bodoče. Iz blagajniškega poročila Čira Sadarja je razvidno, da je bilo dohodkov 28.748 din, izdatkov pa 16.781 din. Društvo ima tudi bogat inventar. Pri volitvah je bil zopet za predsednika izvoljen g. dr. Alojzij Gorican, ostali odbor je skoro nespremenjen.

SLINAVKA IN PARKLJEVKA JE PONEHALA

Uradno se objavlja, da je slinavka in parkljevka, ki je bila 17. januarja ugotovljena na enem dvorišču na Ostrožnem prestala, zaradi česar se ukinjajo navedbe o zatiranju te bolezni. Prepovedan pa je še dalje vsak svoboden promet z banovino Hrvaško. Živinski in svinjski sejni se bodo zopet redno vršili, zaradi česar je preklicana tudi prepoved sredstev živinskega in kramarskega sejma, ki bo 2. marca v Celju. Prijavili pa se mora vsako sumljivo obolenje parkljarjev in vsako tihotapljenje živine, da se ne bi zopet zanesla bolezen na mestno področje.

Proračun občine Teharje znaša 375.890 din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Doklade se bodo znižale od 75 na 53 odst. V proračunu je vnešena tudi večja postavka za regulacijo Voglajne.

Strokovna predavanja iz veterinarstva in kmetijstva bodo v četrtek ob 19. pri pos. Francu Fazarincu na Ostrožnem, v petek ob 19. pa v gas. domu na Babnem.

Rezervni oficirjem. V petek ob 18.30 bo v oficirskem domu obvezno predavanje

Ptuj

Pred regulacijskim načrtom

Po gradbenem zakonu iz l. 1931. mora vsako mesto imeti svoj regulacijski načrt. Za Ptuj, ki privablja vsako leto nešteto tujcev s slavnimi starinami, je tak regulacijski načrt posebne važnosti, saj skrbi med drugim tudi za pomembne starinske stavbe, da stopajo čimbolj do izraza in da se ohranijo v čim boljšem stanju. Svoječasni osnutek regulacijskega načrta ni bil odobren, zdaj bo pa mestna občina izdelala načrt, ki bo odgovarjal krajevnim razmeram in potrebam. Obsegal bo določila glede prometnih žil, trgov, nasadov, javnih zgradb, o vzdrževanju zgodovinskih znamenitosti, o gostoti in višini zidovanja, o zemljiščih, kjer se bodo razvijali gradbeni okolišji in kake vrste, kjer se ne bo smelo naseljevati itd. S kratka, regulacijsko smelo naseljevanje itd. Skratka, regulacijsko določal za vsa mesta, kakim potrebam morajo biti namenjena. Čeprav je v Ptuj malo novih zgradb, še od teh marsikatera ne odgovarja obstoječim splošnim potrebam, še manj pa bodočim, ki jih bo predvideval regulacijski načrt. Zato bo za Ptuj regulacijski načrt važna pridobitev, ki bo dajal našemu mestu pravi razvoji, in na katerega se bo mogla opirati mestna občina ob vsaki novi gradnji.

PTUJSKI SOKOLI SO ZBOROVALI

V soboto so zborovali v Narodnem domu ptujski sokoli. Občni zbor je otvoril in vodil starosta dr. Salamun, ki je med drugim poudarjal, da je v sedanjih resnih časih dolžnost vseh Slovencev nacionalna skupnost. S skupnimi nastopi Sokola in Fantovskega oddelka se blažijo nasprotja. Skupna udeležba pri otvoritvi Sokolskega doma pri Sv. Marku in ob proslavi 700 letnice minoritskega samostana je prav dobro odjeknila med ljudstvom. Sledila so poročila ostalih funkcionarjev. Zelo so bili agilni sportni odseki, kakor strelski, plavalni in smučarski. V upravi so se izvršile le male izpremembe.

Škoda, ki jo je povzročil požar na Ormoški cesti na Kozelovih poslopijih je ocenjena na 40.000 din.

Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri „Don Alvarado“. Pustolovščina Akima Tamiroffa v dvojni vlogi.

Ljudska univerza. V petek bo predaval o vzponu na Mount Everest Mr. Hugh Rutledge, vodja angleške ekspedicije.

Smrtina kosa. V bolnišnici so premrli 50 letni brat minoritskega reda Gerbowski Hubert, rodem iz Poljske; Fruk Ivan 70 letni posestnik iz Gjurmancev pri Krapini in Habjančič Zofija 3 letna pos. hči iz Svetincev pri Sv. Urbanu.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU
ROMAN 4

»In kupili si bomo vilo pri igrišču golfa,« je že nekoliko umirjeno dejal gospod Kenworthy. »Zelo lepo ti bo tam, Glen. Pa svež zrak je tam. In če hočeš, te bom naučil igrati golf.«

»Seveda, saj bo imela odslej več časa za take stvari. Služkinjo si najamemo, tako z belo čepico in belim predpasnikom...«

»V hranilnico ne damo denarja. Rajši si kupimo vrednostne papirje. In kmalu se nam denar podvoji, Glen.«

»Dragica, meni boš posodila nekaj prav malega, morda vsega sto liber; z Bilom si kupiva mali avto.«

»In kaj praviš, ko bi šli vsaj za teden dni v Pariz?«

Glen je otrplo sedela na stolu. Roke je imela krčevito stisnjene v krilo, z očmi pa se je pomilovalno sprehajala po svojih dragih domačih.

Oče je imel kar rožnat obraz in svetle oči. Mati, čudovito iznajdljiva ženska, ko je šla za zapravljanje denarja. In sestrice: vsaka svoj predlog, kako bi mogli nagrabiti nekaj zase.

Glen je za hip zaprla oči in videla, kako stoji med njimi strahotna pošast

sebičnosti. Skrivala se je za očetovim ljubeznivim nasmeškom, bila je v sladkobnem materinem glasu, vpila je iz poželjivih pogledov obeh sester.

»Zdi se mi, da pozabljate, da je to — moj denar!« je Glen trdo dejala.

»Toda, Glen...«

»No, moj dragi otrok...«

»To so le želje in predlogi.«

»Mi ti hočemo samo dobro...«

Da, kupili bi avto in vilo ob igrišču, toda zase. Tudi služkinjo bi najeli. V hišo bo prihajalo še več gostov, ona pa bo vprežena bolj ko prej... V Pariz bi šli... a vedo, kako zoprno je njej to mesto. In tisti vrednostni papirji, oče je zanje zapravil že toliko denarja!

»Imenitni izgledi!« si je dejala. »Prav zares, prihranili bi mi radi skrbi glede tega denarja...«

»Ljuba Glen, glej, saj ti ne znaš ravnati z denarjem! In še tolika vsota... Ti niti ne veš...«

»Sodrga sebičnejšev! Mladost in krl ti izsesajo! Ne daj se!« Tako ji je dejala stara ženica s podrti hiše na bregu. Čudovita, molčeča samotarka. Koliko je pretrpelo njeno srce. Glen jo je često

obiskala, in vselej ji je prinesla v roki ali v srcu malo tolažbe. Dvakrat jo je celo povabila k sebi v kuhinjo na čaj. Koliko krika in vika je bilo takrat doma! Stara Janet Rossova pa je bila vendar dobra in mila žena!

Nekega dne so staro Janet odpeljali v bolnišnico. Umrla je. Gleni je zapustila štiri tisoč liber (okoli milijon dinarjev) in pismo. Sprva Glen domačim pisma še pokazala ni. Toda sedaj jim ga je pomolila pod nos.

Mati, gospa Kenworthyeva, ga je brala na glas. Toda že ob drugem stavku ji je zmanjkalo besed in je vsa zardela. Ko je nadaljevala, so se vsi zgnetli okoli nje ter z očmi požirali pismo. Nato pa se je udril plaz razburjenja in krika.

»Stara babura!«

»Kako nesramno laže in pretirava!«

»Ti, draga Glen, veš, da vse to ni resnica!«

Glen je znala Janetino pismo na pamet. Starka ji je k volilu napisala sledeče pismo:

»Sodrga sebičnejšev sesa Tvojo mladost in čilost; sebičnejši, ki se redijo iz Tvoje dobrote, dragica! Tudi z menoj so moji domači nekoč tako ravnali. Bila sem jim za sužnjo ter jim garala, dokler sem mogla. Če ostaneš pri njih, Te čaka moja usoda: zapuščena, sama na svetu in vse roke bodo za Te praz-

ne! Ne pojdi po moji poti! Pojdi v življenje! Pograbi ga za vrat! Iz-tisni iz njega, kar le moreš! Tako v svet! Samo zato Ti zapuščam denar.«

Drug čez drugega so vpili, gospa Kenworthyeva vsa histerična, dočim je njen mož Tom nerazumljivo godrnjal predse. Glen je kljub svoji veliki dobroti in ljubezni jasno videla vsem v dušo. Spoznala je, da je stara Janet Rossova zapisala grenko resnico.

»Toda, draga Glen, glej, sedaj se bo vse izpremenilo. Poskrbela bom, da bo tudi tebi dobro...«

Glen je naglo in odločno vstala.

»Da — vprav za to mi tudi gre! Poskrbela pa bom sama zase! Samo zato mi je ta dobra duša zapustila denar! Izpolnila bom njeno željo! Pri vas nisem več potrebna! Vsi ste vendar zdravi in močni. Namesto mene si mama najame služkinjo. Jaz sem vam dovolj garala. Pojdem! Pograbila bom življenje za vrat, nekaj bom že iztisnila iz njega!«

Iz histeričnega krika se je znenada zaskrbeljeno oglasil oče:

»Kam le poideš, dragica?«

Glen je z zobmi stisnila ustnice. Prav! Sedaj jim mora povedati! Da si bodo na jasnem!

»V...« — je trdo dejala.

(Dalje)

Zanimivosti

Sinja Soča je izgubila svojo romantiko

Velike električne naprave so povsem izpremenile zunanje lice bistre reke

Sinja Soča, ki sta jo opevali doslej le narodna in umetna pesem, predvsem pa pesem našega »goriškega slavca« Simona Gregorčiča, ni prav nič več romantična gorska reka, kakor je bila še pred nekaj leti. »Kdor že dolgo ni videl Soče, a jo sedaj obišče, je ne spozna več«, pravi tržaški »Il Piccolo«, iz katerega posnemamo te podatke. Soča je postala industrijska reka prve vrste in namenjene čudovite sinje vode bo poslej goniti ogromne elektrarne, ki bodo oskrbovale z elektriko vso Julijsko Krajino in Furlanijo. S soško elektriko bodo oskrbovane vse industrije in železnice ter razsvetljena mesta in podeželska naselja.

Società Adriatica di elettricità (Jadranska električna družba) je zgradila ali še gradi na Soči tri ogromne elektrarne. Prvo elektrarno so pričeli graditi leta 1937. južno od Sv. Lucije pod izlivom Idrijce. Za jezom, ki so ga postavili, stoji sedaj jezero z 9 milijoni kubičnih metrov vode, ki goni tri turbine. Elektrarna je bila v glavnem dograjena in postavljena v obrat že lani. Nad jezom stoji voda v obrat 5 kilometrov daleč. Drugo elektrarno v bližini Plave pod Kanalom so pričeli graditi leta 1938. in bo dogotovljena letos. Tudi tu so zgradili velik jez in zajezili več milijonov kubičnih metrov vode, ki bo gonila dve orjaški turbini. Tretja, največja, je pa ona pri Kobaridu, ki bo dograjena komaj prihodnje ali po prihodnje leto. Jez, ki so ga tu zgradili, je visok okoli 40 metrov in v jezeru za njim je prostora za 50 milijonov kubičnih metrov vode.

Posebna zanimivost je elektrarna pri Sv. Luciji, ker so tu napeljali vodo iz Soče po predoru skozi hrib in napravili elektrarno v njegovi notranjosti, da je ne more poškodovati nobeno obstreljevanje s topovi in tudi ne bombardiranje iz zraka. Na površini so zgrajene samo stanovanjske hiše za inženirje, uradnike in delavce. Da je varnost še večja, so tudi glavni vodi projektirani pod zemljo.

ANGLESKE PRINCESE PLETEJO NO-GAVICE ZA VOJAKE NA ZAPADNEM BOJIŠČU

Angleški princesi Elizabeta in Margareta sta že več tednov na nekem posestvu, kjer po več ur dnevno pleteta nogavice in volneno perilo za vojake na francoski fronti. Osebo sta s poštnih uradov odposlali že več pošiljk volnenih pletenin za vojake. Kot poroča angleško časopisje, pleteta trenutno obe princesi volneno perilo za finske otroke.

Ljubzen na prvi pogled ju je združila. Bokser Erik Boon je prisostvoval v Norwichu operetni predstavi. Glavna akterka se mu je tako dopadla, da jo je po predstavi poiskal. Zaljubila sta se, na kraju meseca se bosta poročila, nakar poide Boon na fronto.

Roland Dorgeles, znani francoski književnik, ki je odšel kot dopisnik na Maginotovo črto, je bil pri nekem patrolnem obhodu ranjen in prepeljan v bolnišnico.

AHMED ZOGU

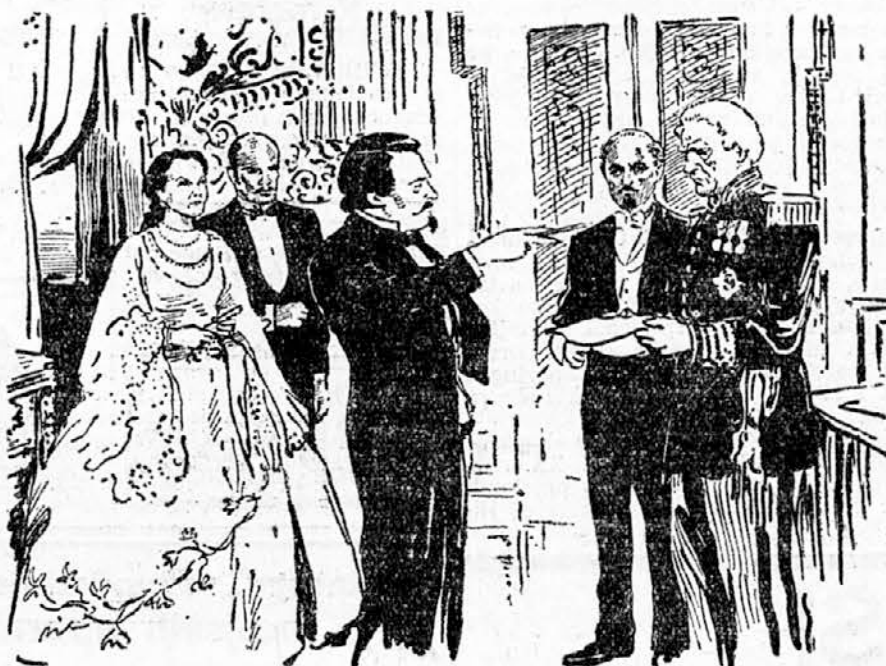

bivši alban... so se z ženo in spremstvom nastanili v gradu Mary sur Oise v Franciji

Elektrarna je torej zgrajena po najmodernejših strateških načelih in je mogoče uporabljati njeno energijo tudi v vojne namene.

Ko bodo popolnoma dograjene vse tri soške elektrarne z vsemi odcepki, bodo dajale ogromno množino 250 milijonov kilovatnih ur električne sile. S tem bodo nadomestile potrebo po 200.000 tonah premoga na leto, kajti toliko bi ga bilo treba, da bi produciral tej enako energijo. S tem bo dobilo narodno gospodarstvo ogromno podlago za obstoj in razvoj in sinja Soča, doslej reka romantične

poezije, bo le še sužnja moderne tehnike in gospodarstva. Nov dokaz, kako ogromne napore je vložila Italija, da bi napravila Primorsko v vsakem oziru rentabilno. V Istri, v Labinju, je napravila iz prej neznatnega in nepomembnega premogokopa največji italijanski premogovnik. V zahodni srednji Istri je odkrila velike rudnike bauxita, ki krijejo že sedaj precejšen del potreb te rude, iz katere se pridobiva aluminij, v Idriji pa imajo itak že od prej drugi največji evropski rudnik živega srebra. Šele tuji so odkrili bogastva naše zemlje.

Ko je šlo za usodo Maksimilijana: prizor iz filma »Juarez«

Dobro plačana, a nevarna služba

Angleška admiraliteta je izdala proglas, v katerem poziva vse ribiče, čolnarje in druge mornarje, ki so stari med 18. in 45. letom, da se prijavijo v angleško mornarico kot prostovoljci. Sprejetih bo 10.000 mornarjev, ki bodo služili vsi na iskalskih min, protipodmorniških ladjah in patrolnih ladjah. Poleg na leto dvakratnega brezplačnega potovanja domov, bodo dobili dokler traja vojna naslednje plače:

Tedensko bo zaslužil omoženi boljši mornar z dvema otrokoma okoli 950 dinarjev, navadni mornar okoli 660 din, strojnik čez 1000 din, kuhar pa okoli 700 din.

Te plače so v primeri s plačami drugih mornarjev zelo lepe, vendar pa nosi vsak mornar svojo glavo v torbi, ker prežijo ves čas nanj podmornice, mine itd.

Ali Nemčija lahko zdrži 10 let?

Japonski admiral Suecugo je objavil v »Berliner Börsenzeitung« članek pod naslovom »Vojni cilji Anglije«. Admiral je znan pomorski strokovnjak, ki je dal iniciativo za gradnjo japonskih podmornic. Svoj čas je bil poveljnik vojne mornarice in minister. Znan je kot pristaš tesnega sodelovanja med Nemčijo in Japonsko proti Angliji. Admiral naglašava v članku, da spremlja Japonska z vse večjim zanimanjem dogodke v Evropi, posebno še zato, ker se vodi glavna bitka med Anglijo in Nemčijo, kar bo imelo dalekosežne posledice tudi na Daljnem vzhodu. Blokada proti Nemčiji po admiralovem mnenju ne bo uspela, posebno še, dokler sta Italija in sovjetska Rusija v prijateljskih zvezah z Nemčijo. Nemčija lahko zdrži tudi 10 in ne le štiri leta, kakor v prejšnji svetovni vojni.

jim zanimanjem dogodke v Evropi, posebno še zato, ker se vodi glavna bitka med Anglijo in Nemčijo, kar bo imelo dalekosežne posledice tudi na Daljnem vzhodu. Blokada proti Nemčiji po admiralovem mnenju ne bo uspela, posebno še, dokler sta Italija in sovjetska Rusija v prijateljskih zvezah z Nemčijo. Nemčija lahko zdrži tudi 10 in ne le štiri leta, kakor v prejšnji svetovni vojni.

Družina se je rešila iz dveh brodolomov

Dne 18. novembra lani je holandski parnik »Simon Bolivar« zadel na mino in se potopil. Na ladji, namenjeni v Južno Ameriko, je bilo 400 potnikov, 140 jih je utonilo. Med rešencij je bil tudi Henrik Ferero iz Kolumbije, ki se je po dovršenih inženirskih studijah v Belgiji vračal s svojo ženo in štiriletno hčerko v domovino. Neka angleška ladja jih je rešila in prepeljala v London, od koder so spet prišli v Belgijo. Na potopljenem parniku je inženir izgubil vse dokumente in razpis službenega mesta v Bogoti. Pribavil si je nove listine, krenil z družinico v Genovo in se vkrcal na »Orazia«.

Kako je končal tudi ta parnik, je znano. Cele ure je stala mlada žena z otrokom v naročju blizu ognjenega zublja ter klicala moža. V reševalne čolne so spravili najprej otroke in mati je že menila da vidi hčerko zadnjič. Kmalu zatem je

bila rešena žena, ki je skoro zblaznela od žalosti, misleč da je ob moža in hčer. No, ko je prišla v Genovo, je našla oba zdrava. Vsi so se srečno rešili že drugič pred smrtjo v valovih morja.

Diplomatski stiki med SSSR in Slovaško

Kakor poroča Slovak Press je bil 14. t. m. sprejet pri predsedniku slovaške republike dr. Tisi sovjetski poslanik v Bratislavi, Grigorij Puškin. Puškin je v pogovoru dejal, da »so narodi Sovjetske unije z velikim veseljem pozdravili navezovanje diplomatskih odnosov med Slovaško in SSSR, kar glede na vojno v Evropi preseže okvir interesov samo teh dveh držav. Obnova medsebojnih stikov služi interesom miru obeh narodov, neposreden stik med obema vladama pa

Racionalizacija v Italiji

Londonske »Times« pišejo, da je navzlic drugačnim vestem iz tujine, v Italiji omejena samo uporaba kave, kar pa traja že dolgo časa, ker nočejo Italijani izgubljati deviz za tujo kavo. S prvim februarjem bo omejena iz istega razloga tudi uporaba sladkorja. Vsak Italijan bo lahko porabil mesečno 500 gramov sladkorja. Mesa ni dovoljeno jesti dva dni na teden. V splošnem ni pomanjkanja živil v Italiji, kakor so iz posebnih namenov tako pisali tuji listi. Italijanke lahko v poljubnih količinah kupujejo maslo, sir, riž, makarone, olje in kruh.

Knez Starhemberg, pilot francoske vojske. Bivši šef »Domovinske fronte«, podkancelar Avstrije in vodja organizacije »Heimatschutz« je dodeljen kot poročnik-prostovoljec frontnim izvidnicam.

Huda konkurenca med brivci se je vnela v amerškem mestu Pittsburgu. Nekdo je začel dajati klientom jabolka, drugi je zato ponujal dve. Tretji spet je dajala gostom pomaranče, drugi spet orehe in pecivo. Zdaj ni brivnice brez obdarovanja.

Vsak teden 1000 litrov seruma proizvodi Pasteurjev zavod v Parizu. Količina zadostuje za cepljenje 200.000 vojakov. Pred vojno so v istem času dobavili le 20 litrov seruma. Tudi napredek!

Tudi parke je treba zasadiť z repo, je dejal Lloyd George v angleškem parlamentu. »Pripravljamo se na dolgo vojno in vsak najmanjši del angleške zemlje mora biti izkoriščen.«

Židje morajo kldati sneg, pa brezplačno, na Slovaškem. Prihranki bodo v korist siromašnim Slovakom. Hlinkova garda je prepovedala Židom tudi posedanje po kavarnah.

Vsi Američani, ki živijo na Švedskem se morajo vrniti domov, je ukazal ameriški poslanik v Stockholmu.

Rja povzroča škodo na železnicah. Samo v USA utrpe letno 25 milijard din zaradi razjedanja rje.

Ameriške ladje bodo zamenjale angleške po novem trgovinskem sporazumu na glavnih progah med Evropo in Ameriko. Londonski poslanik USA Kennedy je že prejel tozadevna navodila za angleško vlado.

Vprij na ves glas pri strmih spuščanju z letali, uče v angleški pilotski šoli. Primeri se namreč, da se pilotu tedaj stemi ali zavrti pred očmi. Kričanje pospeši cirkulacijo v možganih in ohranja zavest.

Slepi potniki: — Veš, potujem vedno s parniki te družbe. Ljudje so tu prijaznejši...

Na vsakega prebivalca deset štokelj

Na potovanju po Afriki je odposlanec prirodoslovnega muzeja v Bostonu ugotovil, da je v mestu Timbuktu glede na število prebivalstva največ štokelj. Učelnjak je našel v kraju, ki šteje 10.000 ljudi, 100.000 štokelj. Na vsakega pre-

bivalca pride tedaj po 10 dolgokljunih znank. Domačini smatrajo to ptico za znak plodnosti, zato je ne preganjajo. No, prebivalstvo se v tem kraju res naglo množi in štoklje ne prihajajo tja preziljudov — praznih kljunov...

Sport

Mariborska koča - Vuzenica na smučeh

Zimsko sportni odsek Slovenskega planinskega društva v Mariboru bo priredil tudi letos za vse planince-prijatelje smučkega sporta svojo tradicionalno smučko tekmo od Mariborske koče preko vsega Pohorja do Vuzenice. Letošnji 8. Orožnov smuk bo v nedeljo, 25. februarja, s startom ob 6. zjutraj pred Mariborsko kočo. Proga meri okoli 50 km. Ker jo mora vsak vozač, ki hoče izpolniti pogoje za dosego častnega znaka, prevoziti do odhoda večernega vlaka iz Vuzenice proti Mariboru, izgleda tekmovanje v tej konkurenci na

prvi pogled jako težavno, vendar pa si lahko pribori častno trofejo Orožnovega smuka vsak povprečen smučar, ki pri primerni izdržljivosti dobro gospodari s svojimi močmi. Najboljši dokaz za to je okolnost, da je med 231 udeleženci Orožnovega smuka, ki so doslej tekmovali in od katerih je 201 dosegel cilj v Vuzenici v predpisanem času, tudi več zastopnic „nežnega spola“. Kakor vsako leto se pričakuje tudi letos številna zasedba tega teka, zlasti ker je prireditelj prejel že več prijav interesentov izven Maribora.

DESETORICA NAJBOLJŠIH KOLESARJEV MKP

Nedavno se je vršil redni letni občni zbor Mariborske kolesarske podzveze. Ob tej priliki je sestavil podzvezin tehnični referent Vinko Glavič lestvico desetorice najboljših kolesarjev na področju podzveze na podlagi lanskim uspehov. Vrstni red je sledeč:

1. Karel Sodce (SSK Maraton), 2. Planinšek Josip (KSK Celje), 3. Avgust Lukas (Klub tekst. del.), 4. Josip Sprah (SK Železničar), 5. Oto Jernejc (KSK Celje), 6. Martin Krajnc (SKZ), 7. Anton Germek (KTD), 8. Oskar Rozman (SKZ), 9. Josip Sprajcar (KSK Celje), 10. Ivan Sojč (SSKM).

SANKASKA TEKMA RUŠKA KOČA - RUŠE

SPD v Rušah je priredilo svojo vsakoletno sankasko tekmo od Ruške koče v Ruše v nedeljo popoldne. Sodelovalo je 16 tekmovalcev, kar je v današnjih prireditvah, ko dajejo sporniki prednost smučem, lepo število. Prvi je prišel na cilj Fedor Rohnik v času 20:28, za njim je privozil Hinko Laznik v 20:45, tretje mesto pa je zasedel Jurje Franjo v času 20:49. Tekmovala je tudi gđ. Mimica Nekrepova, ki je rabila 23:25. Tekmovalci so prejeli primerne nagrade.

Smučarje, zlasti začetnike, opozarjamo na odlični smuk od Ruške koče po novi avtomobilski cesti do Hoč. Smuk je primerno položen ter vodi preko številnih travnikov. Dolžina znaša 17 km ter spada proga med najlepše z vrha našega Pohorja v dolino.

TEDEN SMUŠKIH SKOKOV IN POLETOV
Za konec oficijelne smučke tekmovanje sezone bosta v Planici še dve veliki prireditvi z mednarodno udeležbo. 3. marca bo na 65 metrski skakalnici tekmovanje za ponesni naslov državnega prvaka, takoj naslednji dan pa se bo pričel zanimivi teden smuških poletov na veliki skakalnici, ki je ponesla ime Planice in konstruktorja inž. Bloudka po vsem svetu.

s Interesenti za letošnji 8. Orožnov smuk preko Pohorja se opozarjajo, da bo vozil v soboto, 21. febr., ob 18. poseben avtobus z Grajskega trga do Mariborske koče. Prijave za vožnjo sprejema „Putnik“, s ISSK Maribor (zimski sport). Drvi ob 19. važen sestanek zimsko sportnega odseka v klubovem tajnistvu, Aleksandrova cesta 3.

s Kolesarska zveza kraljevine Jugoslavije sklicuje za 10. marca ob 8. XX. redni letni občni zbor, ki bo v prostorih Matice hrvatskih obrtnikov v Zagrebu, Hica 49.

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 5.— Družbe orehli dopisovanja in izmenjavniški oglasi din 1.— oo besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.— Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni tavek za enkratno objavo znaša din 3.— Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oziroma se le vpošlata v osem skupaj z naročilom ali pa oo poštni ološčnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse oismene odgovore vrede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3. din.

Razno

MODRČKI
stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo najceneje pri S. Ketiš-u. Stalna 1. 11406-1

BUKOVH CEPANIC
sečnje 1939/40 rabimo ca 800 kladiv. Dobava avgust 1940 do konca leta 1941. Dobava franko vagon. Cenene ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »800 cepanica«. 497-1

POZOR, DAME!
Naznanjam ceni damam, da imam sedaj v mojem salonu novo prvovrstno moš. Trajne kodre napravimo z najboljšim preparatom in za nizko ceno. Za trajnost lamičim. Frizerski salon Weiss, Koroška cesta 52. 501-1

Posesi

LEPA HIŠA
z velikim vrtom, štiristano-
vanjska, naprodaj. Cena din
46.000. Pobrežje, Stranska uli-
ca 8. 504-2

LEPA PARCELA
v Studenci po skrajno nizki
ceni naprodaj. Ponudbe na
ogl. odd. »Večernika« pod
»Za vsako ceno«. 516-2

ŠTIRISTANOVANJSKO HIŠO
vrt s sadonosnim nasadom,
klet, studelec, prodaj. Nekaj
se lahko plačuje na obroke.
Vpraša se gostilna Sever,
Ptujška cesta, Maribor-Tezno
518-2

Prodaj

KRATEK KLAVIR
radi selitve ugodno napro-
daj. »Jugospedit«, Aleksandro-
va 51. 498-4

KOPALN. KAD
za sedalne kopeli in karnize
za dvojno okno tocenj napro-
daj. Cankarjeva 18. pritličje.
510-4

POHIŠTVO
ugodno prodaj in odstopim
stanovanje z lokalom za pro-
dajalno. Naslov: Rahn's Karl,
Maribor, Meliska c. 68. 511-4

**CVETLIČNI IN MEDICINAL-
NI MED**
priznane kakovosti audi če-
belarstvo O. Črepinko, Zrinj-
skega trg 6. 517-4

Stanovanje

LOKAL
in trisobno stanovanje od-
dam. Vprašati pri Semko, Ma-
ribor, Tyrševa 7. 469-5

DVE LEPI STANOVANJA
s prikljinami oddam takoj.
Betravska c. 39. 500-5

STANOVANJE
dve sobi, kuhinja in pritlik-
ne takoj oddam. Natančneša
pojasnila v pekarni Pančič,
Celje-Brez. 514-5

Citajte „Večernik“

Sobo odda

SOBO S ŠTEDILNIKOM
sveto in suho, oddam. Me-
sarski prehod 5-l. 495-7

Sobo išče

IŠČEM
OPREMLJENO SOBO
v bližini parka s separatnim
vhodom. Pismene ponudbe
na ogl. odd. »Večernika« pod
»Bližina parka«. 508-8

Sluzbo dobi

JEDILONOŠO
z letnim spricevali in zna-
njem jezikov, sprejme hotel
»Orel«. 487-9

PEKOVSKEGA POMOČNIKA
začetnika, ki bi raznašal tu-
di pecivo, sprejme pekarna
Čebokli. 501-9

Spomnite se CMD!

GOSPODIČNO
zmožno tudi nemščine, z do-
brim nastopom, vajeno stro-
jeja šivanja, iščem Pismene
ponudbe na ogl. odd. »Več-
ernika« pod »Nas opna«. 482-9

**SLIKARSKEGA IN PLE-
SKARSKEGA VAJENCA**
sprejem. Jagodič. Dravska
ul. 10. 503-9

FRIZERKO
dobro delavko, sprejemem tak-
oj. Plača po dogovoru. Lu-
pre: M'lan. Studenci. Kralja
Petra c. 507-9

POSTREŽKINJO
za ves dan sprejemem. Naslov
v ogl. odd. »Večernika«. 509-9

**VEČ KOLARSKIH POMOČ-
NIKOV**
sprejme kolarstvo Slavko
Krabonja, Maribor. Aleksan-
drova c. 19. 512-9

V najem

TRGOVSKI LOKAL
za manufakturno in modo vza-
mem takoj v najem ali tudi
prevzamem zalego. Pismene
ponudbe na ogl. odd. »Več-
ernika« pod »Lokal«. 502-15

ZEISS
Dipl. optik
E. PETELN
MARIBOR • GRAJSKI TRG 7

Popravila registriranih blagajn

najsoodnejše in najceneje
pri strokovnjaku

Ivan Legat

MARIBOR, Vetrinjska 30
Prva specialna popravilnica
in trgovina pisarniških strojev
Telefon int. 24-34

OKASA

tablete

Pri spoi slabost
lahko poskusite

OKASA

tablete

za moške

100 komadov din 220—
proti povzetju

Zastopnik Lekarna

Mr. Rožman Miroslav

Beograd — Ierazije

Ogl. rep. št. 5846 34

„DORA“

je edini roman življenja in
pikanterije sedanjega časa.
Roman se je dogajal v Lju-
bljani. Knjiga se nanaša pri-
pisateljici Josipini Karlin,
Maribor, Aleksandrova 47.
Broširana s poštn. cin 40—,
vezana s poštnino din 80—.

Zlato in srebro

prijatelj, zastavljane listke
šče nuno za nakup

M. Ugerjev sin,

Maribor, Gosposka ulica 16

Opozariamo dame.

da si še lahko nabavijo čevije po

din 120— do 160—

v štev. 35, 36, 37, 40, 41

King Shoe, Gosposka 30

Priložnostni nakup rabljenih radijskih aparatov **Radio Maribor**

VEDNO NAJNOVEJŠE

pletanine

M. F. ROZMAN

LJUBLJANA

Tyrševa c. (Palača Slavijska)

Židovska ulica 7

V globoki boli naznanjajo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem žalostno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga, gospa

MARIJA SEKANINA

soproga uslužbenca delavnice drž. žel.

dne 21. februarja ob 3. uri zjutraj po dolgi, mučni bolezni, previdena s to-
lažili sv. vere, v 56. letu starosti izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, 24. februarja 1940, ob 16. uri
iz mrtvašnice na Pobrežju na mestno pokopališče.

Sv. maša za dušnico se bo brala v magdalenski cerkvi 24. februarja
ob 7. uri zjutraj.

Maribor, Graz, Wiener-Neustadt, Česka Lipa, 21. febr. 1940.

GLOBOKO ŽALUJOČI SOPROG
in ostali sorodniki.

V globoki boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalost-
no vest, da nas je za vedno zapustil stari oče, oče, stric, brat, tast, gospod

Izidor Klojčnik

posestnik in železničar v pokoju

v torek, 20. februarja 1940, ob 7. uri zvečer po dolgi mučni bolezni v 59. letu
starosti.

Pogreb nepozabnega bo v četrtek, 22. februarja, ob 3. uri iz mrtvašnice na
pobreško pokopališče.

Sv. maša za dušnico se bo brala v petek, 23. februarja, ob 7. uri zjutraj v
magdalenski cerkvi.

Maribor, Dunaj, Gradec, Celovec, dne 21. februarja 1940.

Globoko žalujoča soproga ELIZABETA, hčerka KAROLINA in zet FRANC JELEN,
DRAGICA in FRANCI, vnuka, ključavničarski mojster

Naznanjamo žalostno vest, da je preminula
naša ljubljena mama, stara mama in tašča,
gospa

Frančiška Mlač

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek,
22. februarja, ob 16. iz mestne mrtvašnice.

Maribor, Kranj, 21. febr. 1940.

Družine MLAČ, MAKOVEC, SAJOVIC
in sorodstvo.